MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2023, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2023 vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 03. 2023 a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Číslo: 4928/2025-1.7
(37496/2025; 37498/2025-int.)

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

ZS DIRECT s.r.o. (ďalej len „navrhovateľ“)

2. Identifikačné číslo

46 181 288

3. Sídlo

Čoltovo 118, 049 12 Gemerská Hôrka

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

MVE pri Malých Kršteňanoch, Veľké Uherce (ďalej len „navrhovaná činnosť,“ „elektráreň“ alebo „MVE“)

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je výroba elektrickej energie a jej dodávka do distribučnej sústavy. Technicky ide o využitie výškového rozdielu hladiny vody nad haťou a pod haťou, pričom celý proces sa bude uskutočňovať v podmienkach minimálnej stratovosti, bez zníženia kvality využívaného média a všeobecnej bezpečnosti prevádzky verejnej elektrickej siete, s ktorou MVE pracuje v paralelnom režime. Cieľom navrhovanej činnosti je úplné prebudovanie pôvodnej existujúcej MVE tak, že sa bude považovať za úplne novú MVE, pričom z pôvodnej elektrárne sa zachová betónová vzdúvacia hať, resp. dispozičné umiestnenie.

3. Užívateľ

Navrhovateľ

4. Umiestnenie

Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Partizánske
Obec:	Veľké Uherce, Malé Kršteňany, Malé Uherce
Katastrálne územie:	Veľké Uherce, Malé Kršteňany, Malé Uherce
Parc. č.:	***Veľké Uherce, C-KN č.:*** 3648/1, 3648/4, 3648/5, 3648/8, 3648/9, 3648/6 ***Malé Kršteňany, C-KN č.:*** 1691/1 a 1692/1 ***Malé Uherce, C-KN č.:*** 1698/6

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v k. ú. obcí Veľké Uherce, Malé Kršteňany a Malé Uherce. Dotknuté parcely sú v katastri nehnuteľností evidované ako ostatná plocha, vodná plocha a zastavané plochy a nádvoria. Predmetné parcely sú vo vlastníctve navrhovateľa a Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátny podnik (ďalej len SVP, š.p.), Banská Štiavnica.

Areál MVE je situovaný cca 150 m vzdušnou čiarou juhozápadne od zastavaného územia obce Malé Kršteňany a 2,6 km severne od obce Veľké Uherce. Rodinné domy vzdialené od MVE cca 150 m sú lokalizované v svahovitom teréne, záhrady rodinných domov sú zo svahu pozvoľne smerované k rieke Nitra až do roviny. MVE Malé Kršteňany je v súčasnosti v teréne vymedzená oplotením, priamo pri rieke Nitra. Prístup k areálu MVE je z hlavnej obecnej cestnej komunikácie III/1759 s odbočením na čiastočne štrkovú a čiastočne nespevnenú príjazdovú komunikáciu v obce Malé Kršteňany. Príjazdová komunikácia je smerovaná pozdĺž rieky Nitra priamo do areálu MVE, vstup do areálu je zo západu. Navrhovaný prístup bude zmenený z východnej aj západnej strany areálu MVE.

Existujúca MVE je v prevádzke od r. 2004. V súčasnosti sa na pozemkoch nachádzajú nadzemné objekty a rozostavaný objekt, ktoré budú odstránené z dôvodu, že konštrukčné základy neumožňujú ich ďalšie využitie.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný termín začatia výstavby:	po získaní potrebných povolení
Predpokladaný termín skončenia prevádzky:	neuvádza sa

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Cieľom navrhovanej činnosti je výroba elektrickej energie a jej dodávka do distribučnej sústavy. Technicky ide o využitie výškového rozdielu hladiny vody nad haťou a pod haťou, pričom celý proces sa uskutočňuje v podmienkach minimálnej stratovosti, bez zníženia kvality využívaného média a všeobecnej bezpečnosti prevádzky verejnej elektrickej siete, s ktorou MVE pracuje v paralelnom režime. Cieľom navrhovanej činnosti je úplné prebudovanie pôvodnej existujúcej MVE tak, že sa bude považovať za úplne novú MVE, pričom z pôvodnej elektrárne sa zachová betónová vzdúvacia hať, resp. dispozičné umiestnenie.

Z pohľadu prevádzky sa od úplného prebudovania pôvodnej MVE dajú očakávať nasledovné zmeny:

Hladinová regulácia

Súčasnosť:

- inštalovaný výkon – 53 kW,
- skutočný výkon pri momentálnom spáde – 30 kW,
- hladinová regulácia elektrárne funguje tak, že prietoky do 3,0 $m^3.s^{-1}$ sú využívané výlučne prepúšťaním cez turbínu,
- prebytok vody prepadá cez nepohyblivú hať,
- horná prevádzková hladina zdrže sa pohybuje od 195,70 m n. m prakticky bez obmedzenia, aj nad kótou 197,00 m n. m., v závislosti od aktuálnych prietokov.

Navrhovaná MVE:

- inštalovaný výkon – 200kW,
- po znížení prepadovej hrany pevnej hate o 0,7 m a následným dobudovaním pohyblivej haťovej klapky sa dosiahne udržiavanie hornej hladiny zdrže konštantne na kóte 197,00 m n.m.,
- prietočná kapacita haťového otvoru sa zvýši o 50 $m^3.s^{-1}$, vďaka tomu bude dochádzať k zriedkavejšiemu vybrežovaniu rieky počas povodní, v prospech vlastníkov okolitých pozemkov.

Zvýšenie miery ochrany životného prostredia

Súčasnosť:

- lopatková rýchlobežná Francisová turbína,
- hať výšky 1,90 m – nepriechodná pre ryby.

Navrhovaná MVE:

- pomalobežná vretenová skrutka so súvislou šnekovnicou,
- vďaka týmto vlastnostiam cez turbínu dokážu preplávať väčšie ryby (do dĺžky 1 m), resp. iné živočíchy bez poranenia,
- vybudovanie moderného, priestranného rybovodu, ktorý bude vyhovovať platným predpisom a parametrom.

Keďže vybudovanie rybovodu z výnosov terajšej prevádzky súčasnej MVE je prakticky nerentabilné, jej prebudovaním v dotknutej lokalite dôjde ku vybudovaniu rybovodu.

Trvalá udržateľnosť

Súčasnosť:

- ročná produkcia elektriny: 170 MWh/rok.

Navrhovaná MVE:

- ročná produkcia elektriny: viac ako 900 MWh/rok (5-násobne viac).

Podľa prílohy č. 1 dokumentácie „Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030“, je MVE zaradená do zoznamu využívaných MVE k 31. 12. 2015.

MVE je navrhnutá s ohľadom na minimalizáciu dopadov zásahu do koryta a okolitého prostredia pri rešpektovaní bezpečných technických parametrov a je rozdelená na nasledujúce stavebné objekty (ďalej len „SO“):

SO 01 Hať

Na účel vzdutia hladiny sa pre funkciu MVE navrhuje prehradiť rieku Nitra hať ovým objektom. Na základe výpočtu priebehu hladín pre Q_m prietoky je navrhovaná max. prevádzková hladina na úrovni 197,00 m n. m. Hladina na uvedenej kóte nezasahuje vyššie ako je úroveň terénu pravého brehu a zároveň nepresahuje ľavostrannú ochrannú hrádzu. Ďalším zvýšením prevádzkovej hladiny by bolo nutné vykonať dodatočné opatrenia na tesnenie ľavostrannej hrádze a navýšenie pravostranného brehu toku.

Hať sa vybuduje v mieste pôvodného stupňa v rieke Nitra, v r. km 116,165. Pôvodný stupeň sa navrhuje odbúrať na kótu 193,75 m n. m. (t. j. zníženie o 1,90 m), na ktorý sa naviaže nová spodná stavba hate z vodostavebného železobetónu C 30/37. Sklon prepadovej hrany sa zachová pôvodný. Odstránením zvýšenej časti stupňa sa zväčší kapacita profilu pri prietokoch QN. Mimo existujúceho opevnenia pôvodného stupňa sa objekt hate uloží na zhutnenú podkladovú vrstvu zo štrkopiesku hrúbky (ďalej len „hr.“) hr. 0,20 m a vyrovnaný rastlý terén.

Vrchná hrana spodnej stavby nad hradiacou konštrukciou v smere proti toku bude na kóte 195,00 m n. m. Pod hradiacou konštrukciou bude kóta vrchnej hrany spodnej stavby 194,50 m n. m. a pred hradiacou konštrukciu 194,05 m n. m. Výška prietočného profilu hate od dna na kóte 195,00 m n. m. po korunu brehového pilieru je 2,45 m. Dĺžka stavebnej konštrukcie hate je 20,00 m. Hať je tvorená jedným poľom hradeným klapkou.

Na ľavom brehu je brehový pilier s krídlom vytiahnutý na kótu 197,45 m n. m., so šírkou v hornej časti 0,60 m. Na pilier priamo nadväzuje zapustená betónová stena, ktorá z dôvodu nižšieho terénu na ľavej berme rieky Nitra, ako je navrhovaná maximálna prevádzková hladina, zabezpečuje udržiavanie vody nad hať ou. Stena je v hornej časti, t. j. po celej jej dĺžke, vo výške 0,40 m široká 0,80 m. Následne je smerom k základovej škáre hate široká 0,4 m. Stena siaha až k základovej škáre hate, t. j. kóta 193,75 m n. m. Na tejto kóte pokračuje v dĺžke cca 7,80 m smerom k ľavostrannej hrádzi, kde sa dvíha na kótu 195,50 m n. m. a pokračuje svahom hrádze v hĺbke 1,00 m. Ukončená bude na korune hrádze, na kóte 198,41 m n. m.

Uložená bude na podkladovej vrstve z betónu C 12/15, hr. 0,20 m, štrkopieskovom lôžku hr. 0,20 m a vyrovnanom rastlom teréne. Vo svahu hrádze budú vybudované prístupové betónové schodíky so šírkou 0,60 m. Stena bude z oboch strán, v smere toku, prisypaná zeminou. Vzdušný aj návodný svah prísypu bude opevnený kamennou rovnaninou frakcie (ďalej len „fr.“) 80 – 200 kg, hr. 0,30 m.

Proti prepadnutiu osôb cez hať je na korune ľavého brehového pilieru a krídle navrhnuté oceľové zábradlie s výškou 1,10 m. Zabezpečenie hate zo strany pravého brehu je riešené zábradlím v rámci navrhovaných objektov MVE.

SO 02 Odberný objekt a derivačný kanál

Technické riešenie objektu je zahrnuté v SO 03 MVE.

SO 03 MVE

Navrhuje sa vybudovanie objektu pre osadenie technológie jednej Archimedovej skrutky a súvisiacich zariadení. Odberný objekt a krátky derivačný kanál, t. j. vtoková časť MVE, sa vybuduje na mieste existujúceho vtokového objektu. Objekt sa vybuduje z vodostavebného železobetónu C 30/37 a konštrukčne bude s objektom MVE tvoriť jeden celok. Svetlá šírka vtokového otvoru je 9,40 m. Za otvorom sa plynulo zužuje na 4,60 m, t. j. na šírku derivačného kanála, ktorý bude zabezpečovať usmernenie vody na turbínu.

V strede vtokového otvoru bude vybudovaný deliaci pilier s priemerom 0,40 m. Ponad vtokový otvor je na kóte 197,45 m n. m. navrhnutá pochôdzna lavička. Vtok bude opatrený oceľovými hrablicami s medzerovitosťou 300 mm ako ochranou proti plávajúcim predmetom a dnovým prahom proti naplaveninám sunúcim sa po dne.

Prah bude prevýšený nad dno zdrže o 250 mm, kóta 195,25 m n. m. Zvislé železobetónové steny objektu, dno aj základová doska sú navrhnuté hr. 400 mm. Priestor medzi dnom a základovou doskou bude vyplnený hutneným štrkopieskom.

V rámci objektu MVE pokračuje vodorovný derivačný kanál, ktorý bude v mieste inštalácie turbíny (Archimedovej skrutky) vybudovaný v sklone. Výškový rozdiel dna pred a za turbínou je 3,20 m. Svetlá šírka kanála ostáva nezmenená – 4,60 m. Vodorovné a zvislé konštrukcie MVE budú vybudované z vodostavebného železobetónu C 30/37.

Medzi ukončením derivačného kanála a Archimedovou skrutkou bude nad kanálom umiestnená 1-podlažná budova MVE, kde bude umiestnená koncová časť hriadeľa skrutky s prevodovkou a agregátom. Ďalej tu budú umiestnené rozvádzače elektro a elektro-technologickej časti, merania a regulácie a automatizovaný systém riadenia technologických a výrobných procesov. Podlaha budovy bude v úrovni 197,45 m n. m. Budova bude jednoduchého obdĺžnikového tvaru s vnútornými rozmermi 4,10 x 4,60 m s hr. priečnych stien 300 mm a pozdĺžnych stien 400 mm. Podlaha aj steny budovy budú vybudované zo železobetónu. Vstup do budovy zabezpečí navrhované premostenie rybovodu a dvere so šírkou 1 200 mm, umiestnené v pozdĺžnej stene strojovne, ktorej prekrytie je navrhnuté plochou strechou. Zo strany vtoku bude do bočných stien strojovne a derivačného kanála inštalovaný stavidlový uzáver, ktorým bude možné zamedziť prítok vody na turbínu a pozastaviť prevádzku MVE. Pod turbínou pred začiatkom vývaru budú v stenách inštalované oceľové drážky provizórneho hradenia, ktoré bude slúžiť na zamedzenie prítoku vody do priestoru pod skrutkou v prípade opráv, čistení a pod.

Výtokovú časť MVE pod turbínou tvorí krátky odpadový kanál a výustný objekt vybudovaný z vodostavebného železobetónu C 30/37. Kanál zabezpečuje odtok spracovanej vody späť do toku a s MVE tvorí jeden konštrukčný celok. Začína vývarom MVE za Archimedovou skrutkou a bezprostredne je zaústený do toku pod súčasným výustným objektom na pravom brehu toku rieky Nitra. Odpadový kanál má obdĺžnikový prierez, ktorý sa plynulo rozširuje z 4,60 m na 13,33 m. Brehový múr má šírku 400 mm s korunou na kóte 195,45 m n. m., dno je rovnako hr. 400 mm. V mieste vývaru MVE je osadené na úrovni 191,75 m n. m., odkiaľ plynulo stúpa na kótu 193,05 m n. m., čo je úroveň prahu dna na vyústení do toku.

Voľne prístupné múry objektov MVE budú opatrené bezpečnostným zábradlím. Železobetónové konštrukcie objektov budú vybudované na vrstve podkladového štrkopiesku hr. 200 mm.

SO 04 Odpadový kanál a výustný objekt

Technické riešenie objektu je zahrnuté v SO 03 MVE.

SO 05 Rybovod

V súčasnosti na stupni existujúcej MVE nie je zabezpečená priechodnosť pre vodné živočíchy, MVE na rieke Nitra tak vytvára migračnú bariéru. Tento problém rieši navrhovaný rybovod, ktorého účelom je vytvoriť priaznivé podmienky pre migráciu ichtyofauny. Základné parametre rybovodu sú nasledovné:

- ✓ projektové rybie pásmo: mrenové,
- ✓ projektové cieľové druhy rýb: všetky migranty mrenového pásma (najmä mrena a podustva) a pstruh potočný,
- ✓ typ rybovodu: pravobrežná obtoková rampa okolo MVE do vzdutia zdrže,
- ✓ projektová hladina vtoku zo zdrže: 197,00 m n. m.,
- ✓ projektová hladina výtoku z rybovodu počas veľmi nízkeho prietoku Q355: 192,85 m n. m.,
- ✓ trvalý prietok rybovodu: 0,6 m^3/s,
- ✓ prierezová rýchlosť: max. 1,20 m/s,
- ✓ šírka hladiny: min. 3,0 m,
- ✓ hĺbka vody: min. 50 cm,
- ✓ pozdĺžny sklon: 0,021074 (1:47,5),
- ✓ celková dĺžka: 175,0 m,
- ✓ výškový rozdiel vtoku a výtoku: 3,57 m.

Navrhovaný rybovod s celkovou dĺžkou 175,0 m so šírkou hladiny min. 3,0 m bude situovaný na pravom brehu rieky Nitra v rámci oploteného areálu MVE. Trasa rybovodu má vzhľadom na limitovaný priestor a jeho max. využitie točivý charakter. Z tohto dôvodu sú aj brehy rybovodu tvorené zvislými múrmi. Vonkajšie brehové múry rybovodu s driekom hr. 300 mm sú výškovo naviazané na upravený terén, pravý breh rieky Nitra, resp. na objekt MVE. Vnútorné deliace múry hr. 300 mm, ktoré sú spoločné pre jednotlivé protibežné úseky, sa navrhujú s presahom koruny 15 – 20 cm nad hladinu vody na strane vyššie položeného priečneho profilu rybovodu. Brehové aj deliace múry budú z vodostavebného železobetónu C 30/37, uložené na vrstve podkladového betónu C 12/15. Dno rybovodu je asymetrické s hlbočinou so šírkou 400 mm v ľavej časti priečneho profilu. Na hlbočinu sprava nadväzuje prechodová časť profilu so šírkou 800 mm a plytčina so šírkou min. 1 800 mm. Materiál dna tvoria kamene dĺžky 20 – 50 cm kladené na dotyk do podkladového hustého betónu C 16/20 hr. 300 mm, pod ktorým sa rozprestrie vrstva štrkového podsypu hr. min. 100 mm. Kamene v dne budú ukladané len do polovice výšky kameňov tak, aby medzi kameňmi vznikli hlboké škáry, členitosť (šachovnicovo striedavý rozdiel vrchu susedných kameňov cca 10 cm) a hydraulická drsnosť dna. V pravidelnom rastri budú v rybovode umiestnené oddychové kamene so šírkou 40 cm, vyčnievajúce z dna až po hladinu. Približne v strede dĺžky rybovodu sa nachádza oddychový bazén s prierezovou rýchlosťou 0,5 m/s. Takto sa vytvoria vhodné podmienky na migráciu vodných živočíchov.

Na konci rybovodu, v zdrži nad haťou, bude vybudovaný vtokový objekt rybovodu. Zvislé brehové múry budú zhotovené z vodostavebného betónu C 30/37. Dno vtoku bude tvorené z kameňov ukladaných do betónu. Samotný vtokový otvor bude mať šírku 4 000 mm a opatrí sa drážkami pre osadenie provizórneho hradenia. Mimo vtokového otvoru bude inštalovaná plávajúca ochranná norná stena, predsadená pred vtokovým otvorom, aby sa aj v prípade zachytávania konárov a čiastočného zapchatia vtoku nezmenšil prietok a ryby z rybovodu mohli oboplávať cez medzeru so šírkou min. 1 000 mm medzi nornou stenou na jej dolnom konci a deliacim múrom.

Výtok z rybovodu je situovaný v bočnej stene výtokovej časti MVE. Šírka výtoku je 2 000 mm, priečny profil bude v posledných metroch rybovodu zúžený z 3 100 mm na 2 000 mm tak, že nezmenený ostatne len 1 m široký profil hlbočiny. 1 m široká okrajová časť plytčiny v sklone 1:4 a hĺbkou 25 cm sa bude proti prúdu rozširovať a plynulo prechádzať do pôvodného sklonu 1:9. Zúžením výtokového prúdu sa dosiahne aspoň čiastočné zachovanie jeho lákavej sily aj napriek jeho zavzdutiu a napriek zníženiu dna rybovodu.

Ďalší – akustický vábiaci signál pre vodné živočíchy bude vo výtoku cez navádzací vodopádik 10 l/s, ktorý by mal dopadať do vývaru MVE 0,5 m od rybovodu, v osi dnovej rampy. Vodopádik bude vytvorený prítokom vody cez potrubie DN 100, ukončené nad výtokom v jeho osi. Potrubie bude vedené do bočnej steny vtokovej časti MVE, kde bude realizovaný odber vody do potrubia. Na vtoku do potrubia bude osadený uzáver a vtokový kôš. Kotvenie potrubia bude na móroch alebo bude zasypané v zemi.

Na vhodných rohových miestach budú po trase rybovodu vytvorené vegetačné bloky troj alebo štvoruholníkového tvaru z vodostavebného železobetónu C 30/37. Hrúbka steny bloku bude min. 200 mm. Blok sa vyplní zeminou a vysadí brehovými rastlinami – najlepšie vŕbami, ktoré zatienia hladinu a tiež budú pre ryby vytvárať skrýšu pred predátormi, ako sú napr. vtáky. Tam, kde to bude možné sa pozdĺž brehu rybovodu vysadia ako cloniace dreviny aj jelše. Stromy budú vysadené všade tam, kde bude zemitý breh: v širšom páse zeminy vyrastú stromy, v užšom páse len krovité formy vŕby.

V dolnom úseku rybovodu mimo dosahu sezónneho spodného vzdutia bude umiestnená vodočetná lata a vodomerný prístroj so záznamom hladiny, kontrolovateľným rok dozadu. Prístup do koryta rybovodu pre umožnenie monitoringu bude zabezpečovať pochôdzna lávka a prístupové rebríky. Na konci vzdutia prietoku cca Q1 v rybovode budú umiestnené drážky na osadenie dolného monitorovacieho rámu.

Tam, kde sú brehové múry rybovodu vysoké a hrozí nebezpečenstvo pádu osôb, bude osadené zábradlie s výškou 1,1 m. Na miestach, kde brehový múr tvorí hranicu areálu MVE sa vybuduje oplotenie. Časť projektovaného oplotenia na hornom a dolnom konci stavby je potrebné zrealizovať hneď na začiatku výstavby, aby bránilo poškodeniu alebo likvidácii starých brehových porastov Nitry. V hornom úseku rybovodu pri zdrži je potrebné pri výstavbe zachovať všetky existujúce staré stromy, ktoré budú mimo pôdorys výkopu.

SO 06 Terénne úpravy

V rámci areálu sa odstránia všetky nadzemné objekty, vrátane rozostavanej budovy, ktorej konštrukčné základy neumožňujú jej ďalšie využitie, vybuduje sa nové oplotenie a vnútroareálová komunikácia, ktorá zabezpečí prístup vozidiel prevádzky. V strede areálu bude na komunikáciu napojená odstavná plocha s premostením (rámový priepust) ponad rybovod, ktoré umožní prístup k objektu MVE. Vstup do areálu bude možný z hornej aj dolnej časti cez nové brány. Vnútroareálovú komunikáciu a existujúcu poľnú cestu, vedenú okolo areálu MVE, bude prepájať SO 09 Prístupová komunikácia. Ostatné voľné plochy v areáli budú ohumusované a zatrávnené.

SO 07 Osvetlenie a zabezpečenie areálu

Osvetlenie areálu bude zabezpečené cez uličné LED svietidlá na stožiaroch tak, aby bol pokrytý celý areál. V miestach, ktoré si vyžadujú prevádzkové zásahy pri mimoriadnych situáciách bude doplnené osvetlenie s vyššou intenzitou, a to pri vtokovom objekte + hrablice, stavidlá na vtoku do MVE, priestor žľabu skrutky, hať a výustný objekt z MVE. Bezpečnosť areálu bude monitorovaná kamerovým systémom s detekciou pohybu neželaných osôb.

SO 08 Úprava dna

Z dôvodu optimálnej prevádzky MVE je navrhovaná pod stupňom úprava dna a odťaženie sedimentov, ktoré sa postupne nahromadili pod haťou. Odťaženie sedimentov bude v nevyhnutnom rozsahu realizované aj v zdrži pred haťou, čo si vyžadujú stavebné úpravy hate. Brehy pod stupňom, narušené stavebnou činnosťou počas prác na hati a súvisiacich objektoch budú po dokončení opevnené kamennou rovnaninou fr. 80 – 200 kg, hr. 300 mm, ktorá sa na dne oprie o stabilizačnú kamennú pätku s hrúbkou 0,5 m a šírkou 0,8 m. Opevnenie dna sa navrhuje realizovať z kamennej nahádzky fr. 80 – 200 kg, hr. 300 v úseku 10 m pod haťou a MVE. Tak bude ochránené proti vymieľaniu.

Vývar je v súčasnosti opevnený kamennou dlažbou. Toto opevnenie ostane zachované a v prípade poškodenia sa vyspraví. Ľavobrežná berma pod haťou sa opevní na dĺžke cca 5,0 m kamennou rovnaninou, aby sa ochránila pred vodou prepadajúcou z hornej hladiny pri zvýšených (povodňových) prietokoch.

Materiál vyťažený z koryta môže byť použitý na dorovnanie ochranných hrádzí, alebo bude odvezený na skládku. Upravené dno ostane neopevnené z prirodzeného materiálu, okrem úseku pri hati v styku s pevnými objektmi hate, kde je navrhnuté opevnenie z kamennej nahádzky.

SO 09 Prístupová komunikácia

Pre prístup k navrhovaným objektom sa navrhuje krátka prístupová komunikácia so šírkou 3,0 m od oboch areálových brán s napojením na poľnú cestu, ktorá aj v súčasnosti tvorí prístupovú trasu k MVE. Ako skladba komunikácie sa navrhuje hutnená štrkodrva hr. 2x100 mm.

SO 10 VN prípojka a trafostanica

Technické riešenie SO bude predmetom samostatnej projektovej dokumentácie.

SO 11 Výrub zelene a náhradná výsadba

Predpokladá sa malý rozsah výrubu, pričom ide najmä o brehový porast v miestach budovania nových vtokových a výustných objektov. Skladba a množstvo vysádzaných drevín môže zodpovedať pôvodným druhom, resp. sa upresní podľa požiadaviek jednotlivých orgánov štátnej správy životného prostredia.

SO 12 Drenážne potrubie

V rámci ochranných opatrení je na pravom aj ľavom brehu nutné vybudovanie drenážneho potrubia. Vzhľadom na výšku max. prevádzkovej hladiny 197,00 m n. m., by v niektorých miestach mohlo dôjsť k stúpnutiu hladiny podzemnej vody v dôsledku priesakov vplyvom vzdutej hladiny. Ide o vybudovanie plastového perforovaného flexipotrubia D 110 mm.

Na ľavom brehu v dĺžke 100,0 m a na pravom brehu 260,0 m bude pre drenážne potrubie vykopaná nepažená zemná ryha so šírkou 1,0 m so sklonom svahov 3:1 a hĺbkou 1,0 – 1,3 m. Na dno ryhy bude v sklone uložené drenážne potrubie, ktoré sa obsype štrkovou vrstvou s hrúbkou 0,6 m. Nasledovať bude vrstva piesku s hrúbkou 0,1 m. Zvyšok ryhy sa spätne zasype vykopanou

zeminou a terén sa upraví do pôvodného stavu, spolu so zahumusovaním a zatrávnením. Potrubia budú ukončené betónovými výustnými objektmi na oboch brehoch pod stupňom. Koniec potrubia bude proti vniknutiu živočíchov zabezpečený koncovou spätnou klapkou.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení činnosti

Navrhovaná činnosť je zaradená podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31. 03. 2023 (ďalej len „zákon“) nasledovne:

- do kapitoly ***č. 2 Energetický priemysel***, do položky č. 2 Priemyselné zariadenia na výrobu elektriny z vodnej energie (hydroelektrárne) – od 0,1 MW – časť A – povinné hodnotenie;
- do kapitoly ***č. 10 Vodné hospodárstvo***, do položky č. 1 Priehrady, nádrže a iné zariadenia určené na zadržiavanie alebo na akumuláciu vody vrátane suchých nádrží – s výškou hrádze nad terénom od 3 do 8 m – časť B – zisťovacie konanie.

Navrhovateľ doručil dňa 18. 01. 2021 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva, v súčasnosti sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) v súlade s § 29 ods. 1 písm. b) zákona oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „MVE pri Malých Kršteňanoch, Veľké Uherce“ (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“) vypracované podľa prílohy č. 8a zákona.

MŽP SR rozhodnutím č. 6142/2021-1.7/ed; 4073/2021, zo dňa 21 01. 2021 prerušilo konanie, keďže po preštudovaní predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti zistilo, že navrhovaná činnosť spĺňa ustanovenie § 18 ods. 1 písm. d) zákona, podľa ktorého má byť predmetom posudzovania vplyvov zmeny navrhovanej činnosti, pre ktoré je potrebné predložiť príslušnému orgánu zámer vypracovaný podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť, nakoľko doručené podanie nespĺňalo náležitosti prílohy č. 9 zákona, MŽP SR v súlade s § 29 ods. 1 správneho poriadku MŽP SR vyzvalo navrhovateľa na odstránenie nedostatkov podania.

Navrhovateľ doručil dňa 04. 03. 2021 na MŽP SR podľa § 22 ods. 6 zákona žiadosť o upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.

MŽP SR rozhodnutím č. 6142/2021-1.7/ed; 13722/2021, zo dňa 10. 03. 2021, upustilo podľa § 22 ods. 6 zákona od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti. V zámere sa vyhodnotil jeden variant navrhovanej činnosti a nulový variant.

Navrhovateľ predložil zámer navrhovanej činnosti, ktorý vypracovala Ing. Zuzana Šauša Melcerová na posúdenie podľa § 22 ods. 1 zákona na MŽP SR dňa 26. 04. 2021.

MŽP SR predložilo zámer na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona, listom č. 6142/2021-1.7/ed; 22366/2021; 22637/2021-int., zo dňa 28. 04. 2021, nasledovným subjektom procesu posudzovania: *rezortným orgánom* (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky; Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky), *povoľujúcim orgánom* (obec Veľké Uherce; Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy

vôd a životného prostredia kraja) *dotknutým obciam* (Veľké Uherce; Malé Uherce; Malé Kršteňany), *dotknutému samosprávnemu kraju* (Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja), *dotknutým orgánom* (Okresný úrad Partizánske, odbor krízového riadenia; Okresný úrad Partizánske, odbor starostlivosti o životné prostredie – všetky zložky; Okresný úrad Partizánske, pozemkový a lesný odbor; Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach; Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Partizánskom; SVP, š.p., Odštepný závod Piešťany; Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd; Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov).

MŽP SR zverejnilo podľa § 23 ods. 1 zákona oznámenie o predložení zámeru a zámer na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (https://www.enviroportal.sk/eia/detail/mve-pri-malych-krstenanoch-velke-uherce) dňa 28. 04. 2021.

Dotknutá obec Veľké Uherce informovala verejnosť o predmetnom zámere a o možnosti nahliadnuť do zámeru, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie, na obecnom úrade vo Veľkých Uherciach počas úradných hodín, a o možnosti zaslať písomné stanovisko, zverejnením na úradnej tabuli obce Veľké Uherce a na webovom sídle obce Veľké Uherce (www.velkeuherce.sk).

Dotknutá obec Malé Uherce informovala verejnosť o predmetnom zámere a o možnosti nahliadnuť do zámeru, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie, na obecnom úrade v Malých Uherciach počas úradných hodín, a o možnosti zaslať písomné stanovisko, zverejnením na úradnej tabuli obce Malé Uherce a na webovom sídle obce Malé Uherce (www.maleuherce.sk).

Dotknutá obec Malé Kršteňany informovala verejnosť o predmetnom zámere a o možnosti nahliadnuť do zámeru, robiť z neho výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie, na obecnom úrade v Malých Kršteňanoch počas úradných hodín, a o možnosti zaslať písomné stanovisko, zverejnením na úradnej tabuli obce Malé Kršteňany a na webovom sídle obce Malé Kršteňany (www.malekrstenany.sk).

Listom č. 6142/2021-1.7/ed; 29545/2021; 29456/2021-int., zo dňa 08. 06. 2021 MŽP SR informovalo podľa § 30 ods. 2 zákona navrhovateľa, povoľujúce orgány, rezortné orgány, dotknuté obce a ostatných účastníkov konania o návrhu rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti a možnosti zaslania pripomienok v lehote do 10 dní odo dňa doručenia návrhu rozsahu hodnotenia.

MŽP SR na základe predloženého zámeru, stanovísk doručených k zámeru a k rozsahu hodnotenia určilo podľa § 30 zákona rozsah hodnotenia č. 6142/2021-1.7/ed; 35865/2021; 335866/2021-int., zo dňa 06. 07. 2021.

Na základe rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti vypracovala Ing. Zuzana Šauša Melcerová správu o hodnotení činnosti v januári 2022.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení činnosti

Navrhovateľ predložil správu o hodnotení činnosti podľa § 31 zákona MŽP SR dňa 07. 04. 2022.

Nakoľko správa o hodnotení nebola vypracovaná v súlade s § 31 ods. 5 zákona, MŽP SR listom č. 1116/2022-1.7/ed; 21861/2022, zo dňa 11. 04. 2022 neúplnú správu o hodnotení vrátilo na jej doplnenie a predloženie v lehote do uplynutia platnosti rozsahu hodnotenia. Doplnenú správu o hodnotení, vypracovanú podľa prílohy č. 11 zákona, navrhovateľ predložil na MŽP SR dňa 08. 06. 2022.

MŽP SR predložilo správu o hodnotení činnosti na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona, listom č. 1116/2022-1.7/ed; 34726/2021; 34727/2021-int., zo dňa 17. 06. 2022 nasledovným subjektom procesu posudzovania: *rezortným orgánom* (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky; Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky), *povoľujúcim orgánom* (obec Veľké Uherce; Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a životného prostredia kraja) *dotknutým obciam* (Veľké Uherce; Malé Uherce; Malé Kršteňany), *dotknutému samosprávnemu kraju* (Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja), *dotknutým orgánom* (Okresný úrad Partizánske, odbor krízového riadenia; Okresný úrad Partizánske, odbor starostlivosti o životné prostredie – všetky zložky; Okresný úrad Partizánske, pozemkový a lesný odbor; Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach; Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Partizánskom; SVP, š.p., Odštepný závod Piešťany; Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd; Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov).

Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie bolo podľa § 33 ods. 3 zákona zaslané listom č1116/2022-1.7/ed; 34726/2021; 34727/2021-int., zo dňa 17. 06. 2022 dotknutej verejnosti.

MŽP SR podľa § 33 ods. 2 zákona zverejnilo správu o hodnotení činnosti na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (https://www.enviroportal.sk/eia/detail/mve-pri-malych-krstenanoch-velke-uherce) dňa 17. 06. 2022.

MŽP SR požiadalo dotknuté obce Veľké Uherce, Malé Uherce a Malé Kršteňany, aby informovali o doručení správy o hodnotení činnosti verejnosť a podľa § 65g ods. 3 zákona do 10 dní od doručenia správy o hodnotení činnosti zverejnili v celom rozsahu dokumentáciu správy o hodnotení činnosti na úradnej tabuli obce a na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené, a to na 30 dní odo dňa zverejnenia celého rozsahu dokumentácie správy o hodnotení, a zároveň oznámili verejnosti, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky, a aby označili miesto, kde sa môžu podávať, pričom uviedli, že ak nie je možné zverejniť na úradnej tabuli obce dokumentáciu v celom rozsahu, obec na úradnej tabuli obce zverejní informáciu o tom, kde a kedy možno do nej nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie.

MŽP SR zároveň požiadalo dotknuté obce, aby v spolupráci s navrhovateľom, podľa § 34 ods. 2 a s ohľadom na § 65g zákona, zabezpečili verejné prerokovanie navrhovanej činnosti a prizvali naň okrem verejnosti, aj zástupcov príslušného orgánu, rezortného orgánu a dotknutých orgánov. Súčasne boli dotknuté obce upozornené, že termín a miesto verejného prerokovania navrhovanej činnosti sú dotknutá obce povinné, podľa § 34 ods. 3 zákona, oznámiť najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním.

Dotknuté obce Veľké Uherce, Malé Uherce a Malé Kršteňany zverejnili správu o hodnotení činnosti na úradnej tabuli, ako aj na webovom sídle obcí.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Spoločné verejné prerokovanie v obci Veľké Uherce (ďalej len „prerokovanie“)

Prerokovanie navrhovanej činnosti podľa § 34 a § 65g zákona sa uskutočnilo dňa 27. 09. 2022 o 10:00 hod. v zasadacej miestnosti obecného úradu Veľké Uherce. Termín a miesto prerokovania navrhovanej činnosti oznámili dotknuté obce zverejnením na úradnej tabuli a webovom sídle obce formou pozvánky zo dňa 14. 09. 2022.

Podľa prezenčnej listiny sa na prerokovaní navrhovanej činnosti zúčastnilo 9 osôb. Prerokovanie navrhovanej činnosti otvorila spracovateľka dokumentácie Ing. Zuzana Šauša Melcerová, ktorá na úvod privítala účastníkov a následne stručne informovala o navrhovanej činnosti.

Po otvorení diskusie sa p. starostka obce Malé Kršteňany opýtala navrhovateľa na prístupovú cestu k MVE, jej záťaž, resp. opravu po dokončení prác. Navrhovateľ uviedol, že na začiatku bude vykonané zmapovanie skutočného stavu prístupovej cesty, resp. terénu a po ukončení prác sa porovná s počiatočným stavom a v prípade poškodení bude opravená do pôvodného stavu.

Zástupkyňa Okresného úradu Trenčín sa opýtala na odstránenie nepotrebných existujúcich objektov, k čomu sa navrhovateľ vyjadril, že uvedené bude riešené v rámci osobitného konania. Následne sa oboznámila so stanoviskami doručenými k správe o hodnotení navrhovanej činnosti.

Zástupca zo SVP, š.p. sa zaujímal o nimi vydané stanovisko k správe o hodnotení činnosti, ktorého jednotlivé pripomienky boli prerokované a prediskutované v rámci prerokovania.

Následne bolo prerokovanie navrhovanej činnosti ukončené.

Z priebehu prerokovania navrhovanej činnosti bol vyhotovený záznam, ktorý bol spolu s prezenčnou listinou doručený dotknutou obcou Veľké Uherce doručený na MŽP SR dňa 03. 10. 2022.

Opakované spoločné verejné prerokovanie v obci Veľké Uherce (ďalej len „opakované prerokovanie“)

Opakované prerokovanie navrhovanej činnosti podľa § 34 a § 65g zákona sa uskutočnilo dňa 07. 11. 2022 o 10:00 hod. v zasadacej miestnosti obecného úradu Veľké Uherce. Termín a miesto verejného prerokovania navrhovanej činnosti oznámili dotknuté obce zverejnením na úradnej tabuli a webovom sídle obce formou pozvánky zo dňa 25. 10. 2022.

Podľa prezenčnej listiny sa na opakovanom prerokovaní navrhovanej činnosti zúčastnilo 5 osôb. Opakované prerokovanie navrhovanej činnosti otvorila spracovateľka dokumentácie Ing. Zuzana Šauša Melcerová, ktorá na úvod privítala účastníkov a následne stručne informovala o navrhovanej činnosti.

Keďže nikto z prítomných nemal žiadne otázky ani pripomienky a opakované prerokovanie navrhovanej činnosti bolo ukončené.

Z priebehu opakovaného prerokovania navrhovanej činnosti bol vyhotovený záznam, ktorý bol spolu s prezenčnou listinou doručený dotknutou obcou Veľké Uherce doručený na MŽP SR dňa 18. 11. 2022.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení činnosti

Podľa § 35 zákona boli na MŽP SR doručené nasledovné písomné stanoviská (uvádzané v skrátenom znení):

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd *(list č. 38232/2022, zo dňa 08. 07. 2022)* uvádza nasledovné, cit.:

„Výroba elektrickej energie v MVE predstavuje environmentálne najprijateľnejší spôsob získavania elektrickej energie. Avšak realizácia takýchto stavieb má však aj isté negatívne

dopady na stav vôd. Nevyhnutným predpokladom je eliminovať tieto dopady na minimálnu mieru tak, aby v konečnom dôsledku nebol ohrozený environmentálny cieľ dosiahnutia dobrého stavu vôd. V zmysle uvedených skutočností:

- *Požadujeme predloženie výsledkov ichtyologického prieskumu povrchových tečúcich vôd vykonávaného v zmysle § 4 ods. 1 Vyhlášky MŽP SR č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov, a to formou ichtyologickej štúdie alebo ichtyologickej správy vypracovanej odborne spôsobilou osobou – ichtyológom podľa § 4 ods. 4 cit. vyhlášky, ktorá je zapísaná v Zozname odborne spôsobilých osôb – ichtyológov vedeného Ministerstvom životného prostredia SR.*
- *S ohľadom na údaje o predpokladaných vplyvov na ŽP uvedených v časti IV.3 predloženého Zámeru požadujeme, aby realizácia stavebných prác priamo alebo nepriamo vplývajúcich na vodné prostredie, t. j. vodný tok Nitra, ktorý je rybárskym revírom č. 2-1440-1-1 Nitra č. 5 bola realizovaná mimo obdobia všeobecnej ochrany rýb vzťahujúcej sa na kaprové vody v zmysle § 13 ods. 3 zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Ďalej požadujeme, aby dané činnosti neboli vykonávané počas obdobia minimálnych prietokov a to s ohľadom na skutočnosť, že počas nízkych prietokov nastáva vyšší pomer koncentrácie zakalenej vody (vznikajúcej stavebnou činnosťou) obsahujúcej rôzne častice, ktoré môžu poškodzovať/zanášať žiabre rýb a tiež zvyšovať deficit kyslíka vo vode".*

SVP, š.p., Odštepný závod Piešťany *(list č. SC SVP OZ PN 6505/2022/2; CZ 24135/2020, zo dňa 22. 01. 2022)* uvádza nasledovné, cit.:

„Z hľadiska správcu vodných tokov a povodia Vám dávame nasledovné vyjadrenie:

- *Upozorňujeme, že predložená navrhovaná činnosť MVE <u>má výrazne zmenené technické parametre</u> ako pri riešenej navrhovanej činnosti MVE z roku 2012 (prebehlo územné konanie, vyjadrenie k DÚR), kde sme sa vyjadrovali listami č. CZ 32633/2012, č. 4824/2013, č. 5733/2015 a č. 11158/2015 a to nasledovne:*
  - ✓ *Inštalovaný výkon zo 155 kW na **200 kW,***
  - ✓ *Ročná výroba energie z 827MWh na **viac ako 900 MWh***
  - ✓ *Zníženie pôvodného stupňa z 1,35 m **na 1,90 m***
  - ✓ *Dĺžka vzdutia sa mení z 780 m **na 1600 m***
  - ✓ *Prehĺbenie dna pod haťou sa mení z dĺžky 535 m **na 838 m.***
- *Pravostranná ochranná hrádza je zaviazaná do priľahlého svahu v rkm 115,878 a v rkm 116,616. V mieste areálu MVE je na dĺžke cca 738 m pravostranná ochranná hrádza prerušená, napája sa na prirodzený terénny svah. V grafickej dokumentácii je vykreslenie napojenia hrádze na prirodzený svah s výškou 203,58 m n.m. po 214,70 m n.m., čo kopíruje cestu nad domami a prirodzený terénny svah.*
- *Na tejto dĺžke nad stupňom sa územie po pravej strane vodného toku nachádza nižšie ako je úroveň brehovej čiary vodného toku. V prípade vzdutia hladiny vody navrhovanou haťou je veľká pravdepodobnosť podmáčania okolitých nehnuteľností. Vzdutím vody navrhovanou činnosťou môže dôjsť k podmáčaniu priľahlých pozemkov. Zároveň uvádzame, že počas povodňových prietokov môže dôjsť k zaplaveniu pozemkov na pravej strane toku, čo žiadame uviesť v zhodnotení skutkového stavu.*

- *V úseku vzdutia 1,6 km od profilu MVE je na pravej strane, pri hornom zaviazaní ochrannej hrádze do svahu, podľa územného plánu Malé Kršteňany navrhované obytné územie – individuálne formy bývania.*
- *Na ľavej strane vodného toku, v mieste nad navrhovanou haťou bude vzdutie hladiny vody zasahovať nad úroveň návodnej päty ochrannej hrádze.*
- *Upozorňujeme, že uvedený úsek bude dlhodobo zaťažený vodou. Súčasná konštrukcia ochrannej hrádze je vybudovaná iba na časovo krátke zaťaženie vodou počas povodňových prietokov. S dlhodobým zaťažením sa neuvažovalo a preto môže dôjsť k riziku ohrozenia stability ochrannej hrádze priesakmi cez teleso hrádze alebo podložím hrádze v oblasti vzdutia od MVE, Trvalým namáhaním konštrukcie ochrannej hrádze spôsobeným zvýšenou prevádzkovou hladinou v toku Nitra môže dôjsť k vytvoreniu priesakových ciest v podloží ochrannej hrádze alebo v telese hrádze a pri povodňových prietok následne k strate stability a deštrukcii hrádze.*
- *Z uvedeného dôvodu požadujeme dopracovať a predložiť prepočet a posúdenie stability počas prevádzky MVE a počas povodňovej situácie.*
- *Z vyššie uvedených dôvodov požadujeme doplniť do grafickej časti priečne profily toku Nitra a priľahlých ochranných hrádzí s vyznačením prevádzkovej hladiny na kóte 197,00 m n.m. a so zameraním úrovne okolitého terénu v šírke min. 10 m od vzdušnej päty hrádze obojstranne. Uvedené žiadame predložiť z dôvodu vyobrazenia výškového rozdielu medzi novou prevádzkovou hladinou a úrovňou terénu za ochrannou hrádzou, resp., úrovne novej prevádzkovej hladiny vo vzťahu k návodnej päte ochrannej hrádze. Priečne profily žiadame zamerať v časti, kde prevádzková hladina zasahuje nad úroveň návodnej päty ľavostrannej ochrannej hrádze každých 20 m, následne každých 100 m na celej dĺžke vzdutia (1,6 km).*
- *Pri zvýšení súčasnej hladiny na úroveň prevádzkovej hladiny MVE (zvýšenie o 1,3 m) je možné predpokladať zvýšenú mieru výskytu zamokrených a podmáčaných plôch na ľavej strane vodného toku (za ochrannou hrádzou). V tejto časti naviac evidujeme, v súčasnosti už neexistujúci, meander toku Nitra a v tomto úseku je možné predpokladať výraznejšie prejavy zvýšenej úrovne hladiny podzemnej vody.*
- ***Opätovne žiadame v projektovej dokumentácii zakresliť dosah vzdutia 1 600 m** a doplniť posúdenie trvalo zvýšenej hladiny v zdrži na okolité nehnuteľnosti.*
- *Projektová dokumentácia opäť neobsahuje posúdenie, či jestvujúci vyvar bude vyhovovať navrhovaným zmenám a či stabilita priečneho prahu nebude narušená prehĺbením koryta toku. Uvedené žiadame doplniť.*
- *V prípade prehlbovania koryta pod haťou v dĺžke 838 m a nad haťou v dĺžke 20 m, upozorňujeme, že v danom úseku vodného toku Nitra je vybudovaná úprava, súčasťou ktorej je aj opevnenie brehov kamenným záhozom. Toto opevnenie je založené na pozdĺžnej kamennej pätke v dne koryta toku a v prípade prehlbovania môže dôjde k jej obnaženiu.*
- *Pri prehĺbení dna koryta toku nesmie investor narušiť existujúcu úpravu toku, ktorá je založená na pätke, nové opevnenia brehov zakladať na pätkách. Preto je potrebné, aby súčasťou prehlbovania bolo aj dobudovanie stabilizačnej päty brehového opevnenia tak, aby bola založená pod niveletou navrhovaného prehĺbenia dna koryta toku, prípadne dno koryta vodného toku pod haťou neprehlbovať.*

- *Samotný spracovateľ SEA uvádza, citujeme „Zámerom navrhovateľa je úplne prebudovanie existujúcej malej vodnej elektrárne Malé Kršteňany do takej miery, že sa tá bude považovať za úplne novú MVE. Z pôvodnej elektrárne sa zachová betónová vzdúvacia hať, resp. dispozičné umiestnenie. Z vodohospodárskeho pohľadu ide o rekonštrukciu existujúcej MVE Malé Kršteňany“. A z toho dôvodu, je hydrogeologické posúdenie na základe archívnych dokumentov, podkladov nedostatočné.*
- *Požadujeme vykonať inžiniersko-geologický prieskum a hydrogeologické posúdenie a na základe ich výsledkov posúdiť vplyv zmeny hladiny povrchovej vody na hladinu podzemnej vody v okolí navrhovanej činnosti a navrhnúť technické riešenie uloženia drenážneho potrubia. Navrhovanou činnosťou sa zvýši úroveň hladiny vody v koryte o 1,3 m. Nesprávnym návrhom drenážneho potrubia môže dôjsť k výraznejšiemu poklesu hladiny PZV a teda k zhoršeniu situácie pre poľnohospodárske plodiny, vegetáciu a prípadne studne v okolí.*
- *Žiadame dopracovať do kapitoly „Vyvolané investície“ nasledovné: V prípade porušenia tesnosti a stability hrádzí a protipovodňových opatrení (úprava vodného toku Nitra a jej založenie) je investor povinný vyvolané opatrenia zrealizovať na svoje náklady počas celej prevádzky MVE. Rovnako je povinný znášať prípadné škody na majetku alebo poľnohospodárskych plodinách, ktoré vzniknú vplyvom navrhovanej činnosti.*
- *Prístup k navrhovanej činnosti MVE je potrebné riešiť zriadením vecného bremena na právo prechodu cez pozemky vo vlastníctve Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátny podnik Bratislava, odbor správy majetku.*

Ďalšie naše požiadavky technického riešenia navrhovanej činnosti MVE pri Malých Kršteňanoch, Veľké Uherce budú predkladané v rámci stavebného konania“.

***Inštitút vodnej politiky** (list zo dňa 01. 07. 2022)* uvádza nasledovné, cit.:

„K predloženej Správe zasiela INŠTITÚT VODNEJ POLITIKY (ďalej len „IVP“) nasledovné pripomienky:

1. *Námietky k vyhodnoteniu pripomienok zo stanoviska IVP k rozsahu hodnotenia*

   IVP v rámci pripomienkovania rozsahu hodnotenia navrhovanej stavbe vo svojom stanovisku z 18. 07. 2021 vzniesol tri pripomienky v nasledovnom znení:

   1. *MVE pri Malých Kršteňanoch sa nenachádza v dokumente: „Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030“. V správe o hodnotení je preto potrebné uviesť podrobné technické, ekonomické a environmentálne zdôvodnenie realizácie novej, resp. rekonštruovanej MVE založené na aktuálnych údajoch z prevádzky existujúcej MVE (manipulačný poriadok vodnej stavby, využívaný energetický potenciál, výroba elektrickej energie) a údajoch z monitoringu ekologického stavu dotknutého útvaru povrchovej vody a kvantitatívneho stavu súvisiaceho útvaru podzemnej vody.*
   2. *Vypracovanie správy o hodnotení skoordinovať so závermi posudzovania MVE pri Malých Kršteňanoch podľa § 16a vodného zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Za týmto účelom zabezpečiť súbežné posudzovanie dopadu na ekologický stav útvaru povrchovej vody a kvantitatívny stav útvaru podzemnej vody podľa § 16a ods. 1 vodného zákona.*

3. *V správe o hodnotení popísať východiskový stav dotknutých útvarov povrchovej (ekologický, chemický) a podzemnej vody (kvantitatívny, chemický) v súlade s Rámcovou smernicou o vode, a to na základe konkrétnych údajov aktuálneho stavu, najmä popis hydromorfologických podmienok (východiskové hydrologické údaje v mieste navrhovaného profilu – prietokové a hladinové parametre povrchového toku), prvkov ekologickej kvality (biologických, hydromorfologických, fyzikálno-chemických) a hladinového režimu útvaru podzemnej vody.*

S vyhodnotením pripomienok v tabuľke 15 Správy nesúhlasíme. Žiadna z uvedených pripomienok nebola akceptovaná.

K pripomienke č. 1 uvádzame, že zámerom navrhovateľa je úplne prebudovanie existujúcej malej vodnej elektrárne za účelom zvýšenia jej skutočného výkonu z 30 kW na 200 kW. Keďže sa uvedený zámer nenachádza v strategickom dokumente „Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030“, a to v prílohe 4. „Zoznam profilov podmienečne vhodných na výstavbu malých vodných elektrární“, žiadali sme doplniť do Správy podrobné technické, ekonomické a environmentálne zdôvodnenie realizácie novej MVE, a to na základe aktuálnych údajov z prevádzky MVE, vrátane vyhodnotenia stavu dotknutých útvarov povrchovej a podzemnej vody. Požadované zdôvodnenie a údaje v Správe nie sú uvedené, preto ich požadujeme do Správy doplniť. Na pripomienke trváme.

K pripomienke č. 2 uvádzame, že stanovisko VÚVH je iba podkladom pre rozhodnutie príslušného orgánu štátnej vodnej správy podľa § 16a ods. 1 vodného zákona. Účelovo vybrané časti zo stanoviska VÚVH nemožno považovať za „koordináciu so závermi posudzovania podľa ustanovenia § 16a vodného zákona (článok 4.7 Rámcovej smernice o vode – ďalej len „RSV“). Na pripomienke naďalej trváme.

K pripomienke č. 3 uvádzame, že východiskový stav dotknutých útvarov povrchovej vody (ekologický, chemický) a podzemnej vody (kvantitatívny a chemický) podľa konkrétnych parametrov nie sú uvedené ani v stanovisku VÚVH, ani v Správe. Tvrdenie v tabuľke č. 15 je nepravdivé. Na pripomienke naďalej trváme“.

2. *<u>Pripomienky k absencii informácií o navrhovanej činnosti</u>*

V Správe absentujú zásadné informácie o navrhovanej MVE, ktoré sú nevyhnutné pre posúdenie jej dopadov na stav vodných útvarov. Žiadame doplniť do Správy nasledovné:

- *preukázať (údajmi a výpočtami), ako sa dosiahne zvýšenie výkonu z 30 kW na 200 kW a ročnej produkcie elektrickej energie zo 170MWh/rok na 900MWh/rok (5-násobne viac), a to pri dodržaní podmienky uvedenej v stanovisku VÚVH „dodržať maximálnu súčasnú výšku prehradenia útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra v rkm 116165 novou haťou“ (1,9 m). V prípade zvýšenia hate na 4,66 m (rozdiel od kóty prehĺbeného dna 193,75 m n. m po kótu koruny hrádze 198,41 m n. m) žiadame vykonať nové a reálne posúdenie dopadu na stav vodných útvarov podľa článku 4.7 RSV (§ 16a vodného zákona v znení účinnom do 01. 01. 2022);*
- *konkretizovať zmenu hydromorfologických podmienok, spôsobených novou MVE oproti súčasnému stavu – výška prehradenia, zmena morfológie brehov a dna dotknutého úseku vodného útvaru v dôsledku prehĺbenia dna koryta pod haťou (o 1,9 m?) v dĺžke takmer 1 km a odkopaním sedimentov nad haťou, hĺbka a dĺžka odkopania, zmena hydrológie nad prehradením a pod prehradením (výška hladiny, prietok, rýchlosť prúdenia), dĺžka vzdutia hladiny pred prehradením a dĺžka zníženej*

hladiny pod prehradením. Ide o východiskové údaje pre vyhodnotenie dopadov na ekologický stav dotknutého útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra, ako aj dopadov na zmenu hladiny podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody SK1000400P a SK2001300P;

- *stanoviť ekologický prietok v profile dotknutého útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra;*
- *doložiť analýzy obsahu rizikových látok (znečisťujúcich a nebezpečných látok) v dnových sedimentoch určených na odkopanie a špecifikovať manipuláciu s nimi (miesto a spôsob uloženia sedimentov);*
- *zo Správy žiadame vypustiť text v znení „Z vodohospodárskeho pohľadu ide o rekonštrukciu existujúcej MVE Malé Kršteňany na existujúcom rkm“. Tvrdenie nie je pravdivé.*

3. *<u>Pripomienky k vyhodnoteniu dopadov na stav dotknutých vodných útvarov</u>*

   3.1 *Súhlasíme s konštatovaním na str. 100 Správy, že „Výstavbou (rekonštrukciou) MVE pri Malých Kršteňanoch bude dotknuté územie úseku rieky Nitra od konca prehĺbenia koryta pod výtokom z MVE až po koniec vzdutia. Priamo dotknutým územím v toku budú miesta výstavby objektov hate s budovou MVE a krátkej úpravy koryta nad a pod haťou“. Žiadame doložiť reálne vyhodnotenie dopadov na dotknutý úsek vodného útvaru, a to porovnaním ekologického stavu pred výstavbou (konkrétne hodnoty biologických, fyzikálno-chemických a hydromorfologických prvkov kvality) a po výstavbe.*

   3.2 *Zásadne odmietame zjavne nepravdivé tvrdenie na str. 102 Správy, že „S postupujúcimi prácami a najmä po ich ukončení tieto dočasné zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra (narušenie dna a brehov, zmeny hydrológie) sa vrátia do pôvodného stavu, resp. sa k nemu čo najviac priblížia a nepovedú k zhoršovaniu jeho ekologického stavu“. Zmeny fyzikálnych vlastností vodného útvaru zostanú trvalými zmenami, ktoré môžu mať dopad na ekologický stav vodného útvaru. Preto je nevyhnuté vykonať reálne posúdenie ich dopadu na ekologický stavu vodného útvaru SKN0003 Nitra.*

   3.3 *Odmietame aj ďalšie nepravdivé tvrdenie: „Ovplyvnenie morfologických podmienok útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra vzhľadom na charakter prác (výstavba objektov MVE, vrátane rybovodu, pri nanovo postavenej priečnej stavbe, ale na rovnakom mieste ako stál pôvodný stupeň hate) sa nepredpokladá.“ Nespôsobuje zvýšenie hate, nevyhnutné brehové úpravy a nevyhnutné odťaženie sedimentov trvalé morfologické zmeny? Žiadame o opravu tvrdenia.*

   3.4 *Tvrdenie na str. 102 Správy, že „Počas prevádzky MVE sa jej vplyv na zhoršenie ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra ako celku oproti súčasnému stavu nepredpokladá, nakoľko v navrhovanej činnosti nepôjde o realizáciu novej priečnej bariéry, ale o technické využitie hydroenergetického potenciálu hate, síce postavenej nanovo, ale na rovnakom mieste, ako stál stupeň/hať, ktorý bude najprv odstránený“ je zásadnom rozpore s RSV. Skutočnosť, že nová MVE sa stavia na mieste pôvodnej*

(odstránenej) MVE nie je dôkazom, že nedôjde k zhoršeniu ekologického stavu. Nie je ani argumentom pre neposudzovanie novej stavby podľa článku 4.7 RSV. Tvrdenie je nepodložené, pretože ani v stanovisku VÚVH, ani v Správe nie sú uvedené hodnoty jednotlivých prvkov kvality aktuálneho stavu. Žiadame o opravu tvrdenia.

3.5 Hodnotenie kumulatívnych zmien na str. 102 – 103 Správy žiadame doložiť konkrétnymi hodnotami jednotlivých prvkov kvality v celom vodnom útvare SKN0003 Nitra s vyhodnotením vplyvov a dopadov jednotlivých existujúcich vodných stavieb na ekologický stav vodného útvaru.

3.6 Odmietame tvrdenie na str. 103 Správy, že zmeny hladiny podzemnej vody v útvaroch SK1000400P a SK2001300P sa ani počas výstavby, ani počas prevádzky nepredpokladajú. Je to zjavne nepravdivé tvrdenie. Je logické, že v dôsledku vzdutia hladiny povrchovej vody nad prehradením musí dôjsť k zvýšeniu hladiny podzemnej vody, kým v časti pod prehradením dôjde k poklesom hladiny podzemnej vody v dôsledku prehĺbenia dna koryta vodného toku. Dôkazom, že bude dochádzať k zmenám hladiny podzemnej vody je objekt drenážneho potrubia, ako aj hydrogeologický posudok, ktorý však nie je vyhodnotením hladinových zmien podľa článku 4.7 RSV. Žiadame vyhodnotiť zmeny hladiny podzemnej vody podľa § 16a vodného zákona (článok 4.7 RSV), ale nie podľa národnej metodiky, ale podľa požiadaviek Rámcovej smernice o vode, ktoré sú premietnuté v metodickom usmernení EK č. 36 Výnimky z environmentálnych cieľov podľa 4.7 RSV.

Záver: Vzhľadom na vyššie uvedené pripomienky, ktoré dokazujú, že vyhodnotenie dopadov „MVE pri Malých Kršteňanoch, Veľké Uherce“ na stav dotknutých vodných útvarov sa zakladá na nepravdivých a nepodložených tvrdeniach, žiadame, aby príslušný orgán nevydal súhlas s jej realizáciou“.

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

Odborný posudok k navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona vypracovala na základe určenia MŽP SR, listom č. 792/2023-1.7/ed; 2955/2023, zo dňa 17. 01. 2023 Ing. Vilma Franeková, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod č. 479/2010/OHPV (ďalej len „spracovateľka posudku“).

Odborný posudok bol vypracovaný v súlade s § 36 zákona a obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti. Spracovateľka posudku vypracovala odborný posudok na základe predloženej správy o hodnotení činnosti, doručených písomných stanovísk k správe o hodnotení činnosti, záznamu z prerokovania a opakovaného prerokovania navrhovanej činnosti.

Spracovateľka posudku skonštatovala, že správa o hodnotení činnosti je vypracovaná v súlade s prílohou č. 11 zákona. V kapitole č. 2 spracovateľka posudku upozornila na nepresnosť v časti II.17 Druh požadovaného povolenia, kde v zmysle § 52 ods. 1 písm. c) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej len „zákon č. 364/2004 Z. z.“) sa priehrady, vodné nádrže, rybovody, rybníky, rybochovné zariadenia, hate, hrádze, vodné elektrárne, stavby na využívanie hydroenergetického potenciálu vodného toku a iné stavby potrebné na nakladanie s vodami, pokladajú za vodné stavby, preto aj stavebné povolenie, resp.

povolenie na zriadenie vodnej stavby vydáva špeciálny stavebný úrad, ktorým je príslušný Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Kapitola týkajúca sa charakteristiky súčasného stavu životného prostredia je spracovaná veľmi podrobne a je doplnená grafickými prílohami, mapkami a obrázkami. Hodnotenie predpokladaných priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie vychádza z identifikácie vstupov a výstupov navrhovanej činnosti a jeho cieľom je špecifikovať dopady týchto vstupov a výstupov a zistenie okolností, ktoré by závažným spôsobom menili životné prostredie v pozitívnom aj v negatívnom smere. Pre hodnotenie predloženého zámeru navrhovanej činnosti sú podľa spracovateľky posudku rozhodujúce nasledovné skutočnosti:

Z hľadiska najvýznamnejších pozitívnych vplyvov najmä:

- prínos výroby elektrickej energie v MVE z obnoviteľného zdroja (z tečúcej vody), čo je významný vplyv (bez produkcie iných kontaminantov poškodzujúcich životné prostredie). Tento pozitívny vplyv navrhovanej činnosti je v súlade s platnými právnymi predpismi a v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou dotknutých obcí: Veľké Uherce, Malé Kršteňany a Malé Uherce. V súlade tiež aj s dokumentom „Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030;“
- rekonštrukcia už existujúcej MVE a vybudovanie neexistujúceho rybovodu a rekonštrukcia hate na rovnakom rkm 116,65;
- osadenie drenážneho potrubia na pravej a na ľavej strane alúvia v oblasti hate, v území s najnižšou úrovňou terénu a v území najviac dotknutého navrhovanou činnosťou predstavuje stabilizujúci prvok z hľadiska režimu hladiny podzemnej vody, prostredníctvom ktorého bude trvalo zabezpečené, že hladina podzemnej vody v tejto časti územia nedosiahne vyšší stav ako 1 m p.t. s ohľadom na hĺbku osadenia;
- oživenie ichtyofauny nad haťou vybudovaním rybovodu.

Z hľadiska najvýznamnejších negatívnych najmä:

- narušenie riečneho ekosystému počas rekonštrukcie hate a dna koryta ekosystému počas úprav koryta toku rieky Nitra (nadregionálny hydricko-terestrický biokoridor NRBk1 Nitra) pod haťou toku úpravou dna a odťažením sedimentov pod stupňom, ktoré sa postupne nahromadili pod haťou. Odťaženie sedimentov bude vykonané v nevyhnutnom a primeranom rozsahu, ktorý zabezpečí bezpečnú prevádzku a odvod vody z objektu MVE. Ide o úsek s dĺžkou cca 838 m. Načasovanie zásahu do koryta bude konzultované s ichtyológom;
- odťažení sedimentov bude v nevyhnutnom primeranom rozsahu realizované aj v zdrži pred haťou, čo si vyžaduje stavebné úpravy hate;
- malý rozsah výrubu – ide najmä o brehový porast v miestach budovania nových vtokových a výustných objektov. Skladba a množstvo vysádzaných drevín môže zodpovedať pôvodným druhom, prípadne sa upresní podľa požiadaviek orgánov štátnej správy životného prostredia.

Spracovateľka posudku ďalej vyzdvihla spracovanie odborných posudkov a to:

- ✓ „Hydrogeologické posúdenie vplyvu MVE na podzemnú vodu,“ ktoré spracovala spoločnosť ENVIGEO Banská Bystrica v decembri 2021,

- ✓ „Posúdenie splnenia ichtyologických požiadaviek podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 383/2018 o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov a metodického usmernenia MŽP SR 2015 pre projekt obtokovej bystriny existujúcej migračnej bariéry Malé Kršteňany na rieke Nitra v rkm 11,165," ktoré spracoval RNDr. Vladimír Druga, EKOSPOL Malachov v septembri 2020;
- ✓ „Stanovisko k navrhovanej činnosti/stavbe „MVE pri Malých Kršteňanoch" vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov," (ďalej len „stanovisko") ktoré vydal Výskumný ústav vodného hospodárstva (ďalej len „VÚVH") v novembri 2021.

Podľa spracovateľky posudku je z vyššie uvedeného zrejmé, že výraznejšie priame aj nepriame vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie sa oproti súčasnému stavu neočakávajú. V rámci navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú negatíva z hľadiska záujmov ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľstva, ktoré sú v správe o hodnotení činnosti spracované dostatočne podrobne. Rovnako podrobne sú uvedené aj opatrenia – rozčlenené na opatrenia počas doby výstavby, prevádzky a pre prípad vzniku havárie.

Spracovateľka posudku ďalej skonštatovala, že v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne významné negatívne vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu životného prostredie dotknutej lokality a jej širšieho okolia. Tiež sa neočakáva žiadny vplyv navrhovanej činnosti v regionálnych súvislostiach. Navrhovaná činnosť je hodnotená so snahou o max. zladenie požiadaviek ochrany prírody a krajiny, ochrany obyvateľstva, využitia územia a možnosti využívania dostupných obnoviteľných zdrojov energie (vody) pre potrebu výroby elektrickej energie.

V súčasnosti je pôvodná MVE v prevádzke, avšak navýšením plánovanej kapacity jej technický stav a technologické možnosti nebudú postačujúce na výrobu elektrickej energie. Výstavbou novej MVE na rovnakom mieste ako je súčasná MVE tak nevznikne nová „prekážka" vo vodnom toku a využijú sa v čo najväčšej miere existujúce možnosti (existujúci stupeň, spevnenie koryta, ...) súčasnej MVE s dobudovaním nového rybovodu. Výsledky doterajšieho hodnotenia realizačného variantu nepreukázali výrazne negatívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, ani na zdravie a pohodu obyvateľov. Potenciálne významnejšie negatívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie človeka sú minimalizované až eliminované samotným návrhom prevádzky MVE a realizáciou potrebných opatrení. Pri výstavbe ako aj prevádzke navrhovanej činnosti budú zohľadnené všetky hygienické, zdravotné a bezpečnostné požiadavky. Z hľadiska ochrany životného prostredia prevádzka navrhovanej činnosti pri dodržaní kompletnej environmentálnej legislatívy ako aj pri realizácii navrhovaných opatrení bude mať len málo významné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie. Tieto vplyvy sú prehľadne zhrnuté a spracované v správe o hodnotení činnosti vo forme tabuliek.

Ďalej spracovateľka posudku uviedla, že informácie o záujmovom území boli získané z odborných publikácií a iných dostupných materiálov, napr. webových stránok, odbornej literatúry v dostatočnej miere. Počas spracovania správy o hodnotení činnosti a zámeru navrhovanej činnosti sa uskutočnili priame merania súčasného stavu životného prostredia a vykonali sa predbežné modelové výpočty.

Rozsah skúmania bol venovaný problému priechodu pre ryby – neexistujúci rybovod, ktorý je predmetom osobitnej štúdie. Pre hodnotenie geologických a hydrogeologických pomerov boli

využité a interpretované podklady z minulosti, ale aj samostatne vypracované hydrogeologické posúdenie vplyvu MVE na podzemnú vodu. Pre útvary povrchových a podzemných vôd (fyzikálne charakteristiky, morfológia, zmeny hladiny, ...) bolo spracované stanovisko VÚVH. Pre hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti, ako aj pre návrhy zmierňujúcich, kompenzačných alebo ochranných opatrení boli použité zásady trvalo udržateľného rozvoja, ako aj krajinno-ekologický princíp uprednostnenia menšieho zla.

Opatrenia a podmienky na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva spracovateľka posudku považuje za dostatočné a uvádza, že uskutočnením realizačného variantu navrhovanej činnosti nedôjde k prekročeniu ekologickej únosnosti prostredia, a tiež výstavba novej MVE v dotknutej lokalite a jej následné využívanie sa dá zosúladiť zo záujmami ochrany prírody a krajiny. Najmä dôsledným uplatňovaním opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov počas výstavby, ako aj počas prevádzky, môže byť v konečnom dôsledku antropogénna zaťaženosť územia výrazne znížená, keďže pri výstavbe ako aj prevádzke navrhovanej činnosti budú zohľadnené všetky hygienické, zdravotné a bezpečnostné požiadavky.

Z hľadiska ochrany životného prostredia prevádzka navrhovanej činnosti pri dodržaní kompletnej environmentálnej legislatívy, ako aj pri realizácii navrhovaných opatrení bude mať podľa spracovateľky odborného posudku len málo významné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie.

Na základe posúdenia predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti, pri ktorom boli zvážené predpokladané vplyvy na zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov, ich význam, intenzitu, rozsah a trvanie a po zohľadnení predložených stanovísk, výsledku verejných prerokovaní navrhovanej činnosti a súvisiacich konzultácií, za súčasného stavu poznania a vyjadrení zainteresovaných subjektov, spracovateľka odborného posudku odporučila realizáciu variantu č. 1 uvedenom v správe o hodnotení činnosti.

Odporúčania a závery z odborného posudku boli použité ako podklad pri spracovaní tohto záverečného stanoviska. Odborný posudok bol navrhovateľom doručený na MŽP SR dňa 27. 03. 2023.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva boli vyhodnotené na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo a hodnotenie zdravotných rizík

Vplyvy prevádzkovania navrhovanej činnosti na obyvateľstvo možno celkovo hodnotiť ako akceptovateľné. Mobilným zdrojom znečisťovania budú najmä servisné vozidlá zabezpečujúce údržbu a servis elektrárne, ich vplyv na znečistenie ovzdušia je však možno považovať za zanedbateľný.

Zdrojom hluku a vibrácií počas výstavby navrhovanej činnosti bude najmä stavebná činnosť a súvisiaca doprava na priľahlých komunikáciách. V etape výstavby budú zdrojmi hluku najmä stavebné mechanizmy (hrubé terénne úpravy, samotná výstavba MVE a navrhovaných objektov ...). Tieto vplyvy však budú dočasné a bude možné ich eliminovať vhodne zvolenými opatreniami.

Vibrácie budú produkované najmä v období výstavby elektrárne pri stavebných prácach ťažkých zemných strojov (bagre, nakladače, buldozéry, ťažké nákladné vozidlá), pričom intenzita otrasov bude úmerná hmotnosti, rýchlosti pohybu hmoty, resp. výške nerovnosti jazdnej dráhy. Tento vplyv však bude obmedzený na samotný priestor stavby a časovo obmedzený na dobu výstavby MVE. Vzhľadom na intenzitu zdrojov hluku v území a ich polohu vo vzťahu k najbližšie situovanej obytnej zóne nebude vplyv na hlukové pomery dotknutej lokality významný.

Pre stavebnú činnosť možno uvažovať s nasledovnými orientačnými hodnotami akustického tlaku vo vzdialenosti 7 m od obrysu jednotlivých strojov:

nákladné automobily typu Tatra	87 – 89 dB
buldozér	86 – 90 dB
zhutňovacie stroje	83 – 86 dB
grader	86 – 88 dB
bager	83 – 87 dB
nakladače zeminy	86 – 89 dB

V priebehu prevádzky má objekt MVE extrémne nízku hladinu hluku a vibrácii, pričom v prípade potreby zníženia hladiny hluku zo strojovne je možné stavebnú konštrukciu z vnútornej strany opatriť zvukovou izoláciou.

Pri realizácii navrhovanej činnosti bude potrebné rešpektovať ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia, ochranné pásmo závesného káblového vedenia, ochranné pásmo podzemného elektrického vedenia, ochranné pásma elektrickej stanice, pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií, ochranné pásma vodných stavieb a ochranné pásmo vzletového a približovacieho priestoru letiska.

Navrhovaná činnosť vo vzťahu k prírodnému a urbánnemu prostrediu nebude zdrojom žiarenia, alebo iných ekvivalentných výstupov a počas jej výstavby a prevádzky nie je predpoklad vzniku tepla, zápachu, žiarenia ani iných fyzikálnych polí, ktoré by obťažovali alebo ohrozovali na zdraví zamestnancov prevádzky alebo obyvateľov dotknutej lokality.

Vplyvy na ovzdušie

Podľa Správy o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike za r. 2024 je celý Trenčiansky kraj z hľadiska hodnotenia kvality ovzdušia jednou zónou pre SO_2, NO_2, NO_X, PM_{10}, $PM_{2,5}$, benzén, polycyklické aromatické uhľovodíky a CO v ovzduší. Reliéf Trenčianskeho kraja je s výnimkou Hornonitrianskej kotliny prevažne hornatý, zahŕňa Myjavskú pahorkatinu a Biele Karpaty, čiastočne Považský Inovec, Javorníky, Vtáčnik a Strážovské vrchy. Najvyšším bodom je Vtáčnik s nadmorskou výškou 1 346 m n.m., najnižší bod má 165 m n.m. Zóna je z prevažnej časti dobre ventilovaná, nižšie rýchlosti vetra sa vyskytujú v údolí Váhu.

Vykurovanie domácností je najvýznamnejším zdrojom znečisťovania ovzdušia v hornatejšej časti kraja, pričom priestorové rozloženie druhov palív nie je geograficky homogénne. Cestná doprava sa podieľa na znečistení ovzdušia v závislosti od jej intenzity.

Limitná hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu PM_{10} a $PM_{2,5}$, ani limitná hodnota pre priemernú dennú koncentráciu PM_{10} v zóne nebola v r. 2024 prekročená na žiadnej stanici. Najviac dní s priemernou dennou koncentráciou PM_{10} nad 50 $\mu g \cdot m^{-3}$ bolo zaznamenaných na dopravnej stanici v Trenčíne.

Monitoring NO_2 prebieha na 3 monitorovacích staniciach. Hlavným zdrojom emisií NO_2 sú spaľovacie procesy, v osídlených oblastiach ide najmä o spaľovacie motory v cestnej doprave.

Monitoring ozónu prebieha na monitorovacej stanici v Prievidzi. Najvyššie koncentrácie prízemného ozónu sa vyskytujú spravidla v teplých mesiacoch s vysokou intenzitou slnečného svitu. Ich hodnoty stúpajú s východom slnka, vrchol dosahujú okolo poludnia a vo večerných hodinách postupne klesajú na minimum, ktoré sa vyskytuje nadránom. Veľké rozdiely v koncentráciách O_3 sú zaznamenávané v teplom a chladnom období. Na monitorovacej stanici v Prievidzi v r. 2024 nebolo zaznamenané žiadne prekročenie informačného ani výstražného prahu prízemného ozónu.

Benzo(a)pyrén sa v r. 2024 meral na 2 monitorovacích staniciach. Cieľovú hodnotu (1 $ng \cdot m^{-3}$) prekročila stanica v Púchove, priemerná ročná koncentrácia v Prievidzi dosiahla hodnotu 0,9 $ng \cdot m^{-3}$ a v Púchove 1,4 $ng \cdot m^{-3}$. Najvýraznejším zdrojom benzo(a)pyrénu je vykurovanie domácností tuhým palivom (nedostatočne vysušeným drevom či rôznymi druhmi odpadu a v tradične baníckej oblasti aj uhlím).

MVE nie je zaradená ako zdroj znečisťovania ovzdušia a jej súčasťou nebude žiadne zariadenie, ktoré by mohlo priamo alebo nepriamo do ovzdušia emitovať znečisťujúce látky.

V priebehu výstavby MVE budú líniové zdroje znečistenia predstavované prevádzkou stavebnej techniky, najmä automobilov pri dovoze stavebného materiálu, nepredpokladá sa však prekročenie hodnôt CO_2 a emisií minerálneho prachu. Za dočasný plošný zdroj znečistenia je možné považovať vlastný priestor staveniska, ktorý môže byť zdrojom sekundárnej prašnosti, pričom ide najmä o niektoré druhy prác (napr. dočasné skládky sypkých materiálov).

Počas prevádzky MVE budú líniové zdroje predstavovať všetky prichádzajúce a odchádzajúce dopravné prostriedky pohybujúce sa po príjazdovej komunikácii. Potenciálnym zdrojom znečisťujúcich látok pochádzajúcich z navrhovanej činnosti po jej uvedení do prevádzky je dynamická doprava. Intenzita osobných automobilov do a z areálu MVE je nízka a bude mať rovnakú intenzitu ako v súčasnosti. Vzhľadom na navrhovanú kapacitu parkovacích miest a ich nízku obrátkovosť ide o nevýznamný zdroj znečistenia ovzdušia. Stacionárne zdroje bude predstavovať statická doprava len na účely kontroly prevádzky jedným zamestnancom, keďže samotná prevádzka MVE je automatizovaná bez potreby obsluhy.

Pre prístup k navrhovaným objektom je navrhovaná krátka prístupová komunikácia so šírkou 3,0 m v zložení hutnená štrkodrva hr. 2 x 100 mm od oboch areálových brán s napojením na poľnú cestu, ktorá aj v súčasnosti tvorí prístupovú trasu k existujúcej MVE. Príspevok k dopravnému zaťaženiu prístupových komunikácií v súvislosti s prevádzkou MVE predstavuje v súčasnosti cca 24 prejazdov/rok a realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu intenzity dopravy, a tým ani emisií vypúšťaných do ovzdušia.

Realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na ovzdušie.

Vplyvy na klimatické pomery

Realizáciou navrhovanej činnosti sa zvýši energetická sebestačnosť, vďaka čomu sa zníži závislosť Slovenska od dovozu fosílnych palív zo zahraničia a súčasne sa podporí udržateľný rozvoj obnoviteľnej energetiky na Slovensku.

V globálnom meradle sú všeobecne známe nepriame pozitívne vplyvy obnoviteľných zdrojov energie na znižovanie emisií skleníkových plynov, nahrádzaním fosílnych palív pri produkcii elektrickej energie, a tým aj na odvrátenie zmeny klímy (globálneho otepľovania).

Na základe vyššie uvedeného je možné skonštatovať, že navrhovaná činnosť nemá taký charakter, aby jej výstavba a prevádzka negatívne ovplyvnila klimatické pomery dotknutej lokality.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Z hľadiska geomorfologického členenia leží MVE a územie navrhovanej činnosti v oblasti Podunajská nížina, na severovýchodnom okraji celku Podunajská pahorkatina, podcelku Nitrianska niva, časti Stredonitrianska niva. K. ú. Veľké Uherce leží v geomorfologickom celku Tríbeč, ktorý patrí v rámci subprovincie vnútorné západné Karpaty do fatransko-tatranskej oblasti a má stredohorský reliéf s nadmorskou výškou 400 – 800 m n. m., rozčlenený hlbokými údoliami vodných tokov. Z juhu až juhovýchodu je riešené územie ohraničené Tríbečským predhorím, patriacim do Nitrianskej pahorkatiny najsevernejšieho podcelku Podunajskej pahorkatiny. Zo severu je k. ú. Veľké Uherce ohraničené výbežkom – Strednonitrianskou nivou, s podcelkom Rázdiel a Hornonitrianskou kotlinou s podcelkom Oslianska kotlina, kde je lokalizovaná dotknutá lokalita. V dotknutej lokalite je morfologicko-mofrometrický typ – nerozčlenená rovina. Základnou morfoštruktúrou je reliéf rovín a nív, mladé poklesávajúce morfoštruktúry s agradáciou, negatívne morfoštruktúry Panónskej panvy, základným typom erózno-denudačného reliéfu je reliéf rovín a nív. Samotná dotknutá lokalita je budovaná horninami kvartéru – odd. holocén. Severne od dotknutej lokality je územie tvorené horninami kvartéru – odd. pleistocén – holocén a neogénom – odd. vrchný miocén.

Podľa Inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska dotknutá lokalita leží v rajóne náplavov nížinných tokov, formácia kvartérnych sedimentov. V zmysle „Mapy seizmických oblastí“ sa lokalita nachádza v pásme, v ktorom max. intenzita seizmických otrasov nepresiahne hodnotu 6° stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64. Podľa Mapy stability svahov predstavuje dotknutá lokalita rajón stabilných území.

Dotknutá lokalita neleží v priestore žiadneho chráneného a prieskumového ložiskového územia a dobývacieho priestoru. V k. ú. Malé Kršteňany sa nachádza chránené ložiskové územie Malé Kršteňany – časť Malé Kršteňany s určeným dobývacím priestorom pre dolomit, ktoré má určené organizácia V.D.S. a.s., Bratislava (cca 1,8 km východným smerom), chránené ložiskové územie Malé Kršteňany I – časť Chotárna dolinka s určeným dobývacím priestorom pre dolomit, ktoré má určené organizácia V.D.S. a.s., Bratislava (cca 3,5 km severovýchodným smerom) a chránené ložiskové územie Malé Kršteňany II. – časť Chotárna dolinka II s ložiskom s predpokladom využívania zásob, organizácia KAS a.s., Zlaté Moravce, (cca 3,1 km severovýchodným smerom).

Horninové a pôdne prostredie pri výstavbe navrhovanej činnosti môže byť ovplyvnené zemnými prácami pri zakladaní, terénnymi úpravami v súvislosti s prípravou územia na výstavbu MVE, technickým stavom stavebných zariadení a mechanizmov, používaním pohonných hmôt a mazadiel pri výstavbe (prevažne látky ropného charakteru) a pri zemných výkopových prácach. Po odstránení krycej vrstvy sa predpokladá dočasná intenzifikácia procesov erózie a zvetrávania, ktorá však bude malá a bude trvať len do doby rekultivácie zasiahnutých plôch.

Zemné práce a zakladanie budú mať na horninové prostredie trvalý a významný vplyv. Zaistením dobrého technického stavu stavebných zariadení a mechanizmov sa zníži riziko možnej kontaminácie pôdy počas výstavby. Prípadný únik ropných látok, resp. iných nebezpečných látok pri výstavbe bude odstránený použitím sorpčných prostriedkov.

Výstavbou a prevádzkou navrhovanej činnosti nepredpokladá ovplyvnenie morfológie terénu a vznik geodynamických javov.

Vplyvy na pôdu

V rámci dotknutej lokality a jej širšieho okolia, na miestach, kde pôvodný pôdny kryt nebol v dôsledku antropogénnej činnosti odstránený, je tvorený pôdnymi jednotkami N1 – fluvizeme modálne (kultizemné), N5 – fluvizeme (kultizemné glejové); M5 – hnedozeme pseudoglejové (kultizemné pseudoglejové) a pseudogleje a R1 – rendziny a kambizeme rendzinové (kultizemné rendzinové).

V súvislosti s výstavbou MVE je pred začatím samotnej výstavby potrebné pripraviť územie. V rámci areálu sa odstránia všetky nadzemné objekty, vrátane rozostavanej budovy, ktorej konštrukčné základy neumožňujú jej ďalšie využitie, vybuduje sa nové oplotenie a vnútroareálová komunikácia, ktorá zabezpečí prístup vozidiel prevádzky. V strede areálu bude na komunikáciu napojená odstavná plocha s premostením (rámový priepust) ponad rybovod, ktoré umožní prístup k objektu MVE. Vstup do areálu bude možný z hornej aj dolnej časti cez nové brány. Vnútroareálovú komunikáciu a existujúcu poľnú cestu, vedenú okolo areálu MVE, bude prepájať SO 09 Prístupová komunikácia. Ostatné voľné plochy v areáli budú ohumusované a zatrávnené.

Pred realizáciou navrhovanej činnosti sa predpokladá malý rozsah výrubu, pričom ide najmä o brehový porast v miestach budovania nových vtokových a výustných objektov. Skladba a množstvo vysádzaných drevín môže zodpovedať pôvodným druhom, resp. bude upresnená podľa požiadaviek príslušných orgánov štátnej správy životného prostredia.

Z dôvodu optimálnej prevádzky MVE je navrhnuté pod stupňom úprava dna a odťaženie sedimentov, ktoré sa postupne nahromadili pod haťou. Odťaženie sedimentov bude v nevyhnutnom rozsahu realizované aj v zdrži pred haťou, čo si vyžaduje stavebné úpravy hate. Brehy pod stupňom, narušené stavebnou činnosťou počas prác na hati a súvisiacich objektoch budú po dokončení opevnené kamennou rovnaninou fr. 80 – 200 kg, hr. 300 mm, ktorá sa na dne oprie o stabilizačnú kamennú pätku s hrúbkou 0,5 m a šírkou 0,8 m. Opevnenie dna sa navrhuje realizovať z kamennej nahádzky fr. 80 – 200 kg, hr. 300 v úseku 10 m pod haťou a MVE. Tak bude ochránené proti vymieľaniu. Vývar je v súčasnosti opevnený kamennou dlažbou. Toto opevnenie ostane zachované a v prípade poškodenia sa vyspraví. Ľavobrežná berma pod haťou sa opevní na dĺžke cca 5,0 m kamennou rovnaninou, aby sa ochránila pred vodou prepadajúcou z hornej hladiny pri zvýšených – povodňových prietokoch.

Materiál vyťažený z koryta môže byť použitý buď na dorovnanie ochranných hrádzí, alebo bude odvezený na skládku. Upravené dno ostane neopevnené z prirodzeného materiálu, okrem úseku pri hati v styku s pevnými objektmi hate, kde je navrhnuté opevnenie z kamennej nahádzky.

V rámci ochranných opatrení bude na pravom aj ľavom brehu nutné vybudovanie drenážneho potrubia. Vzhľadom na výšku max. prevádzkovej hladiny 197,00 m n. m., by v niektorých miestach mohlo dôjsť k stúpnutiu hladiny podzemnej vody v dôsledku priesakov vplyvom vzdutej hladiny. Ide o vybudovanie plastového perforovaného flexipotrubia D 110 mm na ľavom brehu v dĺžke 100,0 m a na pravom brehu 260,0 m. Pre drenážne potrubie bude vykopaná nepažená zemná ryha šírky 1,0 m so sklonom svahov 3:1 a hĺbkou 1,0 – 1,3 m. Na dno ryhy bude v sklone uložené drenážne potrubie, ktoré sa následne obsype štrkovou vrstvou s hrúbkou 0,6 m. Nasledovať bude vrstva piesku s hrúbkou 0,1 m. Zvyšok ryhy sa spätne zasype vykopanou zeminou a terén sa upraví do pôvodného stavu, spolu so zahumusovaním a zatrávnením.

V dôsledku realizácie navrhovanej činnosti dôjde k záberu nových plôch v areáli. Ide najmä o výstavbu rybovodu, areálovej komunikácie, odstavnej plochy a stavebných objektov súvisiacich s prevádzkou MVE. Ostatné voľné plochy budú ohumusované a zatrávnené. Vrchná humusová vrstva pôdneho krytu, ktorú bude potrebné pred začatím stavby odstrániť sa použije spätne na úpravu nezastavaných častí areálu.

Nevhodný technický stav stavebných zariadení a dopravných mechanizmov resp. havária, ako aj používanie rôznych potenciálne znečisťujúcich látok pri výstavbe, môžu byť za určitých okolností zdrojom kontaminácie povrchovej vrstvy pôdy. Zaistením dobrého technického stavu stavebných zariadení a mechanizmov však bude riziko možnej kontaminácie pôdneho prostredia počas výstavby eliminované. Prípadný únik látok ropného charakteru, resp. iných nebezpečných látok pri výstavbe bude odstránený použitím sorpčných prostriedkov.

Výstavbou a prevádzkou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu poľnohospodárskeho ani lesného pôdneho fondu a nepredpokladá sa ani vykonávanie činností, ktoré by mali za následok znečistenie pôdy.

Vplyvy na vodné pomery

Povrchové vody z dotknutej lokality a jej okolia sú odvádzané riekou Nitra, ktorá preteká priamo cez MVE a tvorí hydrologickú os okresu Partizánske. Pramení na juhovýchodných svahoch Lúčanskej Malej Fatry pod vrchom Reváň. Je ľavostranným prítokom Váhu, kam sa vlieva pri obci Komoča. Jej dĺžka bola pôvodne 243 km, v r. 1950 sa skrátila na 170 km, a to vybudovaním preložky do Váhu. Prekonáva výškový rozdiel 691 m. Okresom Partizánske tečie z východu na sever jeho centrálnou časťou. Z pohoria Tríbeč privádzajú vodu do rieky Nitra ľavostranné prítoky ako Drahožica, Brodziansky potok, Nedanovský potok alebo Vyčoma. Zo Strážovských vrchov privádzajú vodu do rieky Nitra pravostranné prítoky Nitrica, ktorá sa vlieva do Nitry v Partizánskom, Bebrava a Žabokrecký potok. Vodné toky vo vymedzenom území radíme do vrchovinno-nížinnej oblasti s dažďovo-snehovým režimom odtoku. Najvyššie vodné stavy sú začiatkom jari v mesiacoch február, marec a apríl, najnižšie vodné stavy sú koncom leta a na začiatku jesene v mesiaci september.

V k. ú. Veľké Uherce sa nachádza vodná nádrž s rozlohou 22 ha, ktorá patrí povodiu Váhu a používala sa ako zásobáreň úžitkovej vody pre obuvnícke závody v Partizánskom. Vo vodnej nádrži bolo možné kúpanie, člnkovanie, rybolov a od dotknutej lokality je vzdialená cca 4,8 km južným smerom.

Pre navrhovanú činnosť bol spracovaný dokument „Hydrogeologické posúdenie vplyvu MVE na podzemnú vodu," ktorého výsledkom bolo konštatovanie, že v rámci ochranných opatrení je navrhované osadenie drenážneho potrubia na pravej a na ľavej strane alúvia v oblasti hate, v území s najnižšou úrovňou terénu a v území najviac dotknutého navrhovanou činnosťou. Jeho osadenie je projektované v oblasti hate, kde sa predpokladá najväčšie vzdutie a najväčší vplyv vyvolaných zmien na režim podzemnej vody. Drenážne potrubie predstavuje v danom prípade stabilizujúci prvok z hľadiska režimu hladiny podzemnej vody, prostredníctvom ktorého bude trvalo zabezpečené, že hladina podzemnej vody v tejto časti územia nedosiahne vyšší stav ako 1 m p.t. s ohľadom na hĺbku osadenia. Pri dodržaní projektovaného riešenia ochranných opatrení sa nepredpokladá negatívne ovplyvnenie režimu podzemnej vody dotknutej lokality.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí dotknutá lokalita do hydrogeologického rajónu NQ 071 neogén Nitrianskej pahorkatiny, medzizrnová priepustnosť. Podzemné vody patria do útvaru SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov, kde sú ako kolektorské horniny zastúpené

najmä aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky, proluviálne sedimenty stratigrafického zaradenia pleistocén – holocén. V hydrogeologických kolektoroch útvaru prevažuje medzizrnová priepustnosť. Priemerný rozsah hrúbky zvodnencov je 10 – 30 m, generálny smer prúdenia podzemných vôd v aluviálnej nive kvartérneho útvaru je viac menej paralelný s priebehom hlavného toku.

Priamo v dotknutej lokalite nie je zaznamenaný výskyt prameňov ani pramenných oblastí, minerálnych či termálnych vôd, dotknutá lokalita neleží v ochrannom pásme prírodných liečivých vôd, v ochrannom pásme vodárenského zdroja ani nezasahuje do vodohospodársky chránenej oblasti.

Navrhovaná činnosť negatívne neovplyvní zvýšenie, resp. zmenu hladiny podzemnej vody. Nivné sedimenty pôsobia v území ako izololátor a neumožňujú prienik podzemnej vody do vyšších vrstiev, preto sa predpokladá skôr zvýšenie napätosti hladiny podzemnej vody ako zvýšenie stavu hladiny. V rámci opatrení je navrhované osadenie drenážneho potrubia na pravej a na ľavej strane alúvia v oblasti hate, v území s najnižšou úrovňou terénu a v území najviac dotknutého navrhovanou činnosťou. Jeho osadenie je projektované v oblasti hate, kde sa predpokladá najväčšie vzdutie a najväčší vplyv vyvolaných zmien na režim podzemnej vody. Drenážne potrubie predstavuje stabilizujúci prvok z hľadiska režimu hladiny podzemnej vody, ktorý trvalo zabezpečí, že hladina podzemnej vody v tejto časti územia nedosiahne vyšší stav ako 1 m p.t. s ohľadom na jeho hĺbku osadenia.

Výstavba SO v rámci MVE (činnosť stavebných mechanizmov) predstavuje určité riziko pre povrchový tok z hľadiska zmien kvalitatívnych ukazovateľov. Občasne dôjde k zmenám fyzikálnych a chemických vlastností vody v toku, hlavne jej mechanickým zakalením prevažne nerozpustnými anorganickými látkami, ide však o dočasný vplyv. Výstavbou MVE bude dotknuté územie úseku rieky Nitra od konca prehĺbenia koryta pod výtokom z MVE až po koniec vzdutia. Priamo dotknutým územím v toku budú miesta výstavby objektov hate s budovou MVE a krátkej úpravy koryta nad a pod haťou. Spravidla na začiatku a na konci výstavby týchto objektov (teda počas inštalovania a odinštalovania izolačnej steny alebo násypu v aktuálnej stavebnej časti koryta) bude v rieke Nitra dochádzať ku krátkodobému niekoľkohodinovému zakaľovaniu vody s dopadom na rybie spoločenstvo (napr. možné poškodenie žiabier), aj na drobné dnové organizmy (krátkodobé pokrytie dna tenkou vrstvou zvíreného ílu a piesku, ktorá sa v priebehu niekoľkých minút až hodín po ukončení prác odplaví v závislosti na sile aktuálneho prietoku Nitry).

Útvar povrchovej vody SKN0003 Nitra je zaradený do mrenového rybieho pásma, kde prevládajú kaprovité reofilné druhy rýb: mrena severná, podustva severn, nosáľ sťahovavý a jalec hlavatý. Na základe výsledkov hodnotenia stavu útvarov povrchových vôd v r. 2013 – 2018 bol tento vodný útvar klasifikovaný v priemernom ekologickom stave so strednou spoľahlivosťou. Z hľadiska hodnotenia chemického stavu tento vodný útvar nedosahuje dobrý chemický stav, taktiež so strednou spoľahlivosťou.

Z hľadiska možných zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra rozhodujúcimi SO navrhovanej činnosti, ktoré môžu spôsobiť zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra sú najmä odstránenie stavby, SO 01 Hať, SO 02 Odberný objekt a derivačný kanál, SO 03 MVE, SO 04 Odpadový kanál a výustný objekt, SO 05 Rybovod, SO 08 Úprava dna a SO 12 Drenážne potrubie. Počas realizácie prác na odstraňovaní starej stavby, výstavbe novej hate v mieste pôvodného stupňa hate na rieke Nitra, výstavbe odberného objektu z vodostavebného

železobetónu, dnového prahu pred vtokom do odberného objektu, stavidlového uzáveru, výustného objektu, rybovodu a jeho napojení na koryto toku, pri príprave dna a odťažovaní sedimentov nahromadených pod pôvodným stupňom/haťou, pri opevňovaní brehov pod haťou kamennou rovnaninou a dna kamennou nahádzkou, pri oprave vývaru pod haťou, možno predpokladať v dotknutej časti útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra dočasné zmeny jeho fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík ako narušenie dna koryta toku, zakaľovanie dotknutého úseku toku a narušenie brehov, ktoré sa môžu lokálne prejaviť narušením bentickej fauny a ichtyofauny, najmä poklesom jej početnosti.

Vplyv na ostatné biologické prvky kvality makrofyty a fytobentos (fytoplanktón pre tento vodný útvar nie je relevantný), k ovplyvneniu ktorých môže dôjsť sekundárne sa nepredpokladá. S postupujúcimi prácami a najmä po ich ukončení sa tieto dočasné zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra vrátia do pôvodného stavu, resp. sa k nemu čo najviac priblížia a nepovedú k zhoršovaniu jeho ekologického stavu.

Počas stavebných prác je navrhnuté odťaženie dnového sedimentu v dĺžke cca 1 km, ktoré bude potrebné eliminovať v čo najväčšej miere, keďže takéto množstvo odťaženého sedimentu predstavuje problém pre biologickú zložku – dôjde k narušeniu dna, zániku dnových habitatov a v prípade realizácie v nevhodnom období (napr. obdobie neresenia rýb) môže dôjsť až k deštrukcii znášky. Taktiež môžu byť negatívne ovplyvnené reofilné bentické organizmy. Tento zásah by mal síce len lokálny charakter, avšak v prípade MVE sa dĺžka upraveného úseku prehodnotí na nevyhnutný (kratší) rozsah. Počas stavebných prác pri úprave hate a koryta (nevyhnutné brehové úpravy) je plánované nevyhnutné odťaženie sedimentov, pričom načasovanie zásahu bude konzultované s ichtyológom.

Ovplyvnenie morfologických podmienok útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra vzhľadom na charakter prác (výstavba MVE vrátane rybovodu pri nanovo postavenej priečnej stavbe, ale na rovnakom mieste ako stál pôvodný stupeň hate) sa nepredpokladá. Rovnako sa nepredpokladá ani zhoršenie situácie z hľadiska špecifických syntetických a nesyntetických znečisťujúcich látok relevantných pre dotknutý vodný útvar. Počas prevádzky MVE sa jej vplyv na zhoršenie ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra ako celku oproti súčasnému stavu nepredpokladá, nakoľko pri navrhovanej činnosti nepôjde o realizáciu novej priečnej bariéry, ale o technické využitie hydroenergetického potenciálu hate postavenej nanovo na rovnakom mieste, ako stál stupeň/hať, ktorý bude najprv odstránený.

Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na opatrenia navrhnuté v Návrhu plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2020) na dosiahnutie environmentálnych cieľov v útvare povrchovej vody SKN0003 Nitra a rovnako nebráni vykonaniu akýchkoľvek ďalších (aj budúcich) opatrení. V prípade výstavby MVE s funkčným rybovodom sa zabezpečí priechodnosť priečnej bariéry v rkm 116,165 na útvare povrchovej vody SKN0003 Nitra, čo predstavuje realizáciu jedného z navrhnutých nápravných opatrení na dosiahnutie jeho dobrého ekologického stavu, uvedených v Návrhu plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2020).

Realizáciou navrhovanej činnosti nie je v štandardných prevádzkových podmienkach predpoklad kontaminácie podzemných ani povrchových vôd.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Dotknutá lokalita je súčasťou nadregionálneho hydricko-terestrického biokoridoru NRBk1 Nitra ležiaceho v Podunajskej pahorkatine (Nitrianska niva), umožňujúceho čiastočnú migráciu

akvatických a semiakvatických organizmov z Hornonitrianskej kotliny. Vodný tok má značne narušené brehové porasty a na väčšom úseku sú viditeľné ľudské zásahy, ktoré zmenili prirodzenosť a charakter toku (regulácia, napriamovanie, odstránenie brehových porastov, odvodnenie nivy).

V dotknutej lokalite bolo koryto rieky v minulosti upravené pri výustnom objekte. Brehy koryta rieky sú spevnené drevinovým porastom (vŕby, jelše). Počas výstavby dôjde k odstráneniu trávnatých porastov a v dôsledku budovania nových spevnených plôch aj k odstráneniu vrstvy pôdneho a horninového prostredia, teda k narušeniu až k likvidácii časti drobných zemných živočíchov vyskytujúcich sa v dotknutej lokalite. Vplyvy realizácie navrhovanej činnosti na rastlinstvo, živočíšstvo a biotopy spočívajú najmä v odstránení nevyhnutného malého rozsahu výrubu (vŕby a jelše), pričom ide najmä o brehový porast v miestach budovania nových vtokových a výustných objektov. Táto časť môže byť útočiskom vtákov, malých cicavcov, plazov a hmyzu, ktoré odstránením tohto pokryvu prídu o svoje prechodné, resp. trvalé stanovištia. Keďže však nejde o prirodzený biotop a v širšom okolí si tieto jedince nájdu dostatok refúgií, predpokladá sa, že po sadových úpravách areálu sa sem niektoré druhy, predovšetkým vtáky, drobné stavovce a hmyz vrátia. Skladba a množstvo vysádzaných drevín môže zodpovedať pôvodným druhom, príp. sa upresní podľa požiadaviek orgánov štátnej správy životného prostredia. Nové jedince však budú po ukončení výstavby v čo najkratšom čase vysadené na brehu rieky Nitra. Vplyvy navrhovanej činnosti na vegetáciu sú akceptovateľné a realizáciou následných sadových úprav prijateľné.

V súčasnosti sa rybovod pri existujúcej MVE nenachádza a jeho výstavbou bude umožnený bezpečný a plynulý prechod rybám a vodným živočíchom pre prekonanie migračnej bariéry proti prúdu aj po prúde, čím sa umožní každoročná protiprúdová migrácia rýb na neresiská vo vyšších úsekoch toku rieky Nitra a ich návrat späť dole tokom, neustála celoročná migrácia za lepšími potravnými možnosťami alebo biotopmi, návrat rýb na pôvodné stanovište pri strhnutí povodňovými vodami pod hať či znovu osídlenie areálu a rozširovanie výskytu druhov rýb.

Pre navrhovanú činnosť bol spracovaný dokument „Posúdenie splnenia ichtyologických požiadaviek podľa vyhlášky 383/2018 a metodického usmernenia MŽP SR 2015 pre projekt obtokovej bystriny existujúcej migračnej bariéry Malé Kršteňany na rieke Nitra v rkm 116,165," ktorého výsledkom bolo súhlasné stanovisko s realizáciou naprojektovaného rybovodu na rieke Nitra v rkm 116,165, s podmienkou následného splnenia zvyšných podmienok z § 8 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov (ďalej len „vyhláška č. 383/2018 Z. z.") a podmienok z článku 4 Metodického usmernenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z r. 2015 na Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných tokov (ďalej len „Metodické usmernenie MŽP SR, 2015").

Z hľadiska kvality biotopov má v širšom okolí dotknutej lokality podstatnejší význam genofondová lokalita GL4 Nitrické vrchy, ktorá vznikla východne od areálu MVE vo vzdialenosti cca 2,5 km. V súvislosti s navrhovanou činnosťou však nedôjde k jej ovplyvneniu.

Z ekologického hľadiska je zvolený typ hydromelioračnej úpravy toku podľa Lelláka, Kubíčka (1991) č. 4.: Úprava toku blízka prírodným podmienkam. Čiastočná úprava toku max. rešpektuje pôvodný asymetrický profil koryta. Cieľom je iba spevnenie najviac ohrozených častí brehu kameňom, polovegetačnými tvárnicami a pod. Počíta sa s ponechaním alebo znovuvysadením brehových porastov. Tento spôsob úpravy sa najviac blíži prírodnému charakteru toku, je tu optimálny teplotný a svetelný režim a splachy z okolia zadržuje vegetačná bariéra. Do tejto kategórie môžeme zaradiť aj vegetačné spevnenie brehovej časti koryta vŕbou

alebo výsadbou iných drevín, resp. kombinované biotechnické opevnenie. MVE je prietočná elektráreň, kde sú prítok a odtok z nádrže približne vyrovnané, negatívny vplyv na ekosystém toku je v menšom meradle.

Navrhovanou činnosťou dôjde z hľadiska úpravy dna koryta rieky Nitra pod stupňom odťaženia sedimentov, ktoré sa postupne nahromadili pod haťou. Ide sa o úsek s dĺžkou cca 838 m. Odťaženie sedimentov (priemerne s hĺbkou cca 0,35 m) bude v nevyhnutnom rozsahu realizované aj v zdrži pred haťou, čo si vyžaduje stavebné úpravy hate. Upravené dno ostane neopevnené z prirodzeného materiálu okrem úseku pri hati v styku s pevnými objektmi hate, kde je navrhnuté opevnenie z kamennej nahádzky. Odťažením sedimentov dôjde aj k odstráneniu biocenózy bentosu, ktorý je dôležitou súčasťou kolobehu života organizmov v rieke (zmeny biotopov a následná redukcia populácií vodných bezstavovcov, pokles počtu druhov rýb, narušenie homeostázy systému a jeho samočistiacej schopnosti). Obnovenie bentosu bude závisieť od usmernenia prietoku splavenín, morfológie koryta v súvislosti s procesmi erózie a akumulácie materiálu, následného vytvárania dnových útvarov a priestorových zmien granulometrie dnového materiálu. Vplyv na biocenózu bentosu je dočasne negatívny, najmä v súvislosti s jeho odstránením a teda narušením kolobehu vodného života. Po realizácii rybovodu však dôjde k postupnému znovuoživeniu nielen organizmami a vodnými živočíchmi po prúde, ale aj smerujúcimi proti prúdu do vyšších častí rieky, čo bude mať za následok pozitívne oživenie ichtyofauny v rieke Nitra.

Vplyvy na biodiverzitu, chránené územia a ich ochranné pásma

V existujúcom areáli MVE ani v jeho bezprostrednom okolí sa nenachádzajú žiadne chránené, vzácne ani ohrozené druhy rastlín. Vzhľadom na prítomnosť bežných druhov fauny a flóry vyskytujúcich sa vo vodnom toku Nitra a jeho nízku rozmanitosť priamo v dotknutej lokalite je vplyv na biodiverzitu málo významný. Nevyhnutný výrub a stavebné zásahy do koryta toku budú revitalizované následnými sadovými úpravami. Navrhovaná činnosť neovplyvní existujúce chránené územia a ich ochranné pásma a jej výstavbou nedôjde k významným vplyvom na genofond ani biodiverziu dotknutej lokality.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v lokalite bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany, ktorá je situovaná mimo navrhovaných a schválených území európskeho významu (Natura 2000), chránených vtáčích území a sústavy malo a veľkoplošných chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“).

Vplyvy na krajinu

Za zásadný a najvýraznejší zásah navrhovanej činnosti do krajinnej štruktúry a scenérie dotknutej lokality a jej okolia možno považovať navrhovanú výstavbu MVE, rekonštrukciou hate a nového rybovodu. V priestore MVE dôjde čiastočne k zmene krajinnej pokrývky a to vybudovaním rybovodu z nelesnej stromovej a krovitej vegetácie na plochy slúžiace pre vybudovanie MVE s príslušenstvom a vybudovanie rybovodu. Areál MVE patrí k lokalite s pravidelným výskytom a pohybom obyvateľstva (obytné územia, cestné komunikácie, turistické trasy ...).

Vizuálna zmena v koryte rieky Nitra bude predstavovať rekonštruovanie hate na účely vzdutia hladiny na existujúcom stupni v rieke Nitra, v r. km 116,165. Pôvodný stupeň sa odbúra na kótu 193,75 m n. m. (t. j. zníženie o 1,90 m), na ktorý sa naviaže nová spodná stavba hate z vodostavebného železobetónu C 30/37. Dĺžka stavebnej konštrukcie hate bude 20 m a výška prietočného profilu hate od dna na kóte 195,00 m n. m. po korunu brehového pilieru bude 2,45 m.

Táto vizuálna zmena bude viditeľná z oboch brehov rieky Nitra, v blízkosti samotnej MVE, pretože brehy rieky sú tvorené najmä hustým brehovým porastom (vŕby, jelše), ktorý bude v čo najväčšej miere zachovaný a v prípade výrubu sa dosadia nové jedince.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Výstavba a prevádzka navrhovanej činnosti nepredpokladá zásah do lesných ekosystémov. Zásah do vodných prírodných ekosystémov je predpokladaný nasledovne: narušenie nadregionálneho hydricko-terestrického biokoridoru NRBk1 Nitra ležiaceho v Podunajskej pahorkatine (Nitrianska niva) (výstavbou nového rybovodu a rekonštrukciou hate, ktorý umožňuje čiastočnú migráciu akvatických a semiakvatických organizmov z Hornonitrianskej kotliny, pričom vodný tok má značne narušené brehové porasty a na väčšom úseku sú viditeľné ľudské zásahy, ktoré zmenili charakter a prirodzenosť toku – regulácia, napriamovanie, odstránenie brehových porastov, odvodnenie nivy a podľa regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Partizánske je stav biokoridora nevyhovujúci); odstránenie nevyhnutných brehových porastov, ktoré spôsobí lokálne narušenia hydricko-terestrického biokoridoru NRBk1 Nitra, ktorý ale bude aj naďalej fungovať (dočasné lokálne negatívne vplyvy) a zmena migračných ciest vodných živočíchov a to najmä pod haťou (vybudovaním nového ekologického rybovodu).

Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do ostatných prvkov územného systému ekologickej stability ako sú biocentrá, genofondové lokality ani ekologicky významné biotopy a lokality.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Navrhovaná činnosť, vzhľadom na svoj charakter, nepredstavuje takú činnosť, ktorá by mala nepriaznivý vplyv na urbánny komplex a využívanie zeme.

Výstavbou MVE nedôjde k záberu poľnohospodársky využívanej ornej pôdy ani k významnému nárastu intenzity dopravy, ktorá zostane na súčasnej úrovni a nedôjde ani k zvýšeniu zaťaženia územia hlukom z dopravy. Areál je dopravne napojený na nespevnenú príjazdovú komunikáciu trasovanú popri rieke Nitra, ktorá je napojená na cestu III/1759 v zastavanom území obce Malé Kršteňany. Prístupová cesta k areálu MVE prechádza zastavaným územím obce Malé Kršteňany a po hranici k. ú. Malé Kršteňany a Veľké Uherce. Príspevok k dopravnému zaťaženiu prístupových komunikácií v súvislosti s prevádzkou MVE bude na rovnakej úrovni ako v súčasnosti.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Vzhľadom na charakter a umiestnenie navrhovanej činnosti sa vplyvy na kultúrne a historické pamiatky nepredpokladajú.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti sa vplyvy na paleontologické náleziská ani významné geologické lokality nepredpokladajú. V dotknutej lokalite nie sú známe žiadne paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

Vplyvy na archeologické náleziská

V dotknutom území sa nenachádzajú žiadne známe archeologické náleziská, ktoré by mohla realizácia navrhovanej činnosti ovplyvniť.

Vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice sa vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Lokalita umiestnenia navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadneho chráneného vtáčieho územia ani do územia európskeho významu.

Navrhovaná činnosť vzhľadom na svoj charakter a rozsah nebude mať významný negatívny vplyv na územia patriace do súvislej európskej sústavy chránených území (Natura 2000) a na ich priaznivý stav z hľadiska ich ochrany.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

MŽP SR na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledku prerokovania, opakovaného prerokovania a doplňujúcich informácií k navrhovanej činnosti a záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s ú h l a s í

s realizáciou navrhovanej činnosti za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona príslušný orgán **súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti podľa realizačného variantu č. 1 uvedeného v správe o hodnotení činnosti** a popísaného v bode II.6. tohto záverečného stanoviska, tzn. s prebudovaním existujúcej MVE tak, že sa bude považovať za úplne novú MVE, pričom z pôvodnej elektrárne sa zachová betónová vzdúvacia hať, resp. dispozičné umiestnenie. Navrhovaná činnosť bude realizovaná v Trenčianskom kraji, okres Partizánske v obciach Veľké Uherce (parc. C-KN č.: 3648/1, 3648/4, 3648/5, 3648/8, 3648/9, 3648/6), Malé Krštеňany (parc. C-KN č.: 1691/1 a 1692/1) a Malé Uherce (parc. C-KN č.: 1698/6).

Predmetom navrhovanej činnosti je výroba elektrickej energie a jej dodávka do distribučnej sústavy. Technicky ide o využitie výškového rozdielu hladiny vody nad hať ou a pod hať ou, pričom celý proces sa uskutočňuje v podmienkach minimálnej stratovosti, bez zníženia kvality využívaného média a všeobecnej bezpečnosti prevádzky verejnej elektrickej siete, s ktorou MVE

pracuje v paralelnom režime. Cieľom navrhovanej činnosti je úplné prebudovanie pôvodnej existujúcej MVE tak, že sa bude považovať za úplne novú MVE, pričom z pôvodnej elektrárne sa zachová betónová vzdúvacia hať, resp. dispozičné umiestnenie.

Z pohľadu prevádzky sa od úplného prebudovania pôvodnej MVE dajú očakávať nasledovné zmeny: hladinová regulácia, zvýšenie miery ochrany životného prostredia a trvalá udržateľnosť. MVE je navrhnutá s ohľadom na minimalizáciu dopadov zásahu do koryta a okolitého prostredia pri rešpektovaní bezpečných technických parametrov a je rozdelená na nasledujúce SO: SO 01 Hať, SO 02 Odberný objekt a derivačný kanál, SO 03 MVE, SO 04 Odpadový kanál a výustný objekt, SO 05 Rybovod, SO 06 Terénne úpravy, SO 07 Osvetlenie a zabezpečenie areálu, SO 08 Úprava dna, SO 09 Prístupová komunikácia, SO 10 VN prípojka a trafostanica, SO 11 Výrub zelene a náhradná výsadba a SO 12 Drenážne potrubie.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti

Na základe charakteru navrhovanej činnosti, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe správy o hodnotení činnosti, doplňujúcich informácií a odborného posudku, s prihliadnutím na stanoviská zainteresovaných subjektov, sa na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie určujú nasledovné opatrenia a podmienky:

1. Do všetkých ďalších realizačných stavebných projektov rybovodu zapracovať biologické požiadavky v súlade s vyhláškou č. 383/2018 Z. z. a s metodickým usmernením MŽP SR, 2015.
2. Zabezpečiť špecializovaný ekologický dozor stavby s dôrazom na správne vytvorenie celej vodnej cesty a to:
   - vytvorenie správneho tvaru (správny pozdĺžny a priečny sklon v určenej šírke a hĺbke kvôli dosiahnutiu súvislej hlbočiny a súvislej plytčiny s pomalšou vodou, vrátane komplikovaných tvarov vtokového a výtokového úseku, tiež plynulé prechody dna aj hladiny);
   - vytvorenie prírodného veľmi členitého povrchu dna bystriny (extrémnej drsnosti kamenného dna) a správne osadenie oddychových/brzdiacich kameňov vo všetkých výstupových prúdniciach;
   - zachovanie cloniacich starých stromov a ichtyologicky účelnú výsadbu drevín popri rybovode.
3. Za účasti špecialistov (najmä botanikov a zoológov) vypracovať podrobný biologický projekt revitalizácie územia MVE a pre zistené biotopy a druhy navrhnúť nápravné opatrenia na zmiernenie očakávaných negatívnych vplyvov a opatrenia na posilnenie pozitívnych vplyvov navrhovanej činnosti na biotu (vytvorenie potrebných morfologicko-hydrologických podmienok nových biotopov a návrh náhradnej výsadby brehových porastov v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z.) v mierke aspoň 1:2000, kde sa upresní najmä konkrétny substrát a tvarovanie nových biotopov, potrebné vlahové a mikroklimatické pomery, priestorové riešenie inicializačných výsadieb tunajších druhov bylín a drevín, ako aj spôsob ich výsadby

a odber sadbového materiálu z lokality výstavby a tiež návrh ochrany už existujúcich aj navrhovaných biotopov počas výstavby a po nej.

4. Pri realizácii zemných prác využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie prašnosti vhodným výberom stavebných technológií a materiálov (napr. zakrytie sypkých materiálov, čistenie vozidiel pred odjazdom zo staveniska a pod.) a na zabránenie prašnosti stavebné práce vhodne organizovať mimo veterných dní.
5. V okolí staveniska, dopravných trás a prašných materiálov udržiavať v prípade potreby potrebnú vlhkosť povrchu (napr. kropením a polievaním), ak nie sú zabezpečené iným spôsobom.
6. Vhodnou organizáciou prác zabezpečiť, aby práce počas výstavby dlhodobo neprekračovali najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí. Podľa úrovne charakteru faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré môžu ovplyvniť zdravie zamestnancov zhodnotiť zdravotné riziká a zabezpečiť opatrenia na zníženie expozície zamestnancov na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň.
7. Na elimináciu negatívnych následkov odstránenia vegetačného pokryvu na pôdny substrát a zeminy minimalizovať plošný rozsah prác.
8. Zabezpečiť dobrý technický stav stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov tak, aby nedošlo k únikom ropných látok do horninového prostredia. Manipuláciu s ropnými látkami a inými, vodám škodlivými látkami vykonávať výhradne na spevnených plochách.
9. Zabezpečiť sadu prostriedkov na likvidáciu úniku nebezpečných odpadov a nebezpečných látok do prírodného prostredia, t. j. zásobu sorpčného materiálu (VAPEX) a príslušné náradie na okamžitý sanačný zásah (lopaty, nádoba na kontaminované látky, PE vrecia).
10. Dopravu organizovať tak, aby bola minimalizovaná nákladná doprava po príjazdovej komunikácii a následne v čase rannej a poobednej dopravnej špičky. Prepravovaný materiál zaistiť tak, aby neznečisťoval dopravné trasy (plachty, vlhčenie, zníženie rýchlosti).
11. Na zabezpečenie bezpečnosti premávky vozidiel prechádzajúcich komunikáciou miestneho významu smerom k dotknutej lokalite a k objektom situovaných v okolí zaistiť označenie, resp. upozornenia na výjazd vozidiel pri stavebných prácach.
12. Počas doby výstavby navrhovanej činnosti vykonávať pravidelné čistenie pojazdných stavebných mechanizmov na zabránenie znečistenia jestvujúcej areálovej komunikácie a prístupovej cestnej siete.
13. Znečistenú zeminu ihneď odstrániť a v zabezpečenom prepravnom mechanizme vyviesť mimo ochranné pásmo na vhodné zložisko. V prípade, že miestom znečistenia nebude zastavaná plocha, odstránenú horninu nahradiť čistou, miesto zhutniť a zatrávniť.
14. Materiály, stavebný odpad a vozový park neumiestňovať mimo stavby.
15. Pre obdobie výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti vypracovať v zmysle platnej legislatívy havarijný plán a oboznámiť s ním obsluhu.

16. Pre prípad havárií vypracovať plán havarijných opatrení na likvidáciu škôd a práce na stavbe vykonávať v súlade s všeobecne platnými predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia.
17. Pred zahájením výkopových prác presne vytýčiť všetky jestvujúce podzemné inžinierske siete tak, aby nedošlo k ich porušeniu a križujúce vedenia nachádzajúce sa vo výkope počas realizácie výkopov vhodne zabezpečiť proti ich poškodeniu.
18. Elektrické zariadenia montovať len oprávnenou, odborne spôsobilou organizáciou a pred ich uvedením do prevádzky zabezpečiť ich odborné preverenie a vyskúšanie.
19. V jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiadať od pamiatkového úradu konkrétne stanovisko k pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami.
20. Na elimináciu možných škôd na vtáctve a obojživelníkoch harmonogram prispôsobiť tak, že odstránenie pobrežných porastov bude realizované mimo vegetačného obdobia od apríla do septembra, určite však mimo obdobia rozmnožovania obojživelníkov, cicavcov a hniezdenia vtáctva, t. j. mimo apríla, mája, júna a júla.
21. Po ukončení stavebných prác vykonať v dotknutej lokalite náhradné rekultivácie a výsadbu zelene a pri realizácii sadových úprav pred exotickými a nepôvodnými druhmi uprednostniť miestne prirodzene rastúce druhy rastlín a drevín.
22. S odpadom, ktorý vznikne počas stavebných prác nakladať v zmysle legislatívy na úseku odpadového hospodárstva. Špecifikovať priestory pre zhromažďovanie jednotlivých druhov odpadov a spôsob nakladania s nimi v priebehu výstavby.
23. Po ukončení výstavby z priestoru odstrániť všetok stavebný odpad (stavebnú suť). Stavebný odpad, ktorý vznikne počas výstavby triediť a následne odvážať na skládku stavebného odpadu.
24. V mieste výstavby nedopĺňať pohonné hmoty, nevymieňať oleje a nevykonávať opravy stavebných a prepravných mechanizmov, pri ktorých by mohlo dôjsť k úniku nebezpečných látok.
25. Pri prevádzkovaní objektov rešpektovať príslušnú legislatívu v oblasti vodného hospodárstva a zabezpečiť, aby navrhovaná technológia spĺňala všetky legislatívne predpisy a normy v oblasti prevádzkovania MVE.
26. Po dokončení výstavby zabezpečiť odborne spôsobilou osobou (VÚVH) zmeranie limitných rýchlostí a optimálne hydraulické nastavenie prietoku a po uvedení do počiatočnej prevádzky aj ichtyologické overenie druhov rýb, ktoré našli, a ktoré aj prekonali celý rybovod.
27. V prípade zistenia neplnenia funkcie rybovodu vykonať nápravné opatrenia vyplývajúce z monitoringu migračnej priechodnosti rybovodu, najmä odstraňovanie naplavených a zachytených prekážok v bystrine, predovšetkým od začiatku apríla do konca mája (počas hlavnej jarnej neresovej migrácie rýb).
28. Vypracovať Manipulačný poriadok MVE a počas prevádzky dodržiavať technické, organizačné a bezpečnostné predpisy, ako aj protipožiarne opatrenia.

29. Jednoduché plánované a neplánované opravy strojných zariadení vykonávať vlastnými pracovníkmi, údržbu a opravy vyžadujúce si odborný zásah vykonávať externými firmami na základe zmluvných vzťahov (najmä dodávateľa zariadenia).

30. S vlastníkmi a užívateľmi pôdy doriešiť trvalé aj dočasné zábery pôdy.

31. Zabezpečiť pravidelné monitorovanie výskytu inváznych druhov rastlín počas výstavby aj prevádzky MVE a v zavzdutých a prehĺbených úsekoch MVE zabrániť agresívnemu šíreniu inváznych druhov rastlín dôslednou biologickou rekultiváciou plôch na brehoch s odkrytým substrátom a ich pravidelnou likvidáciou.

32. Zabezpečiť správne zrealizovanie náhradných biotopov a biokoridorov kontrolované biologickým stavebným dozorom počas každotýždenných námatkových kontrol a navrhovaných biologických kontrolných dní. Začatie každého nového typu biologických úprav realizovať za účasti zástupcu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“).

33. Do stavebnej dokumentácie zakomponovať navrhované spriechodnenie MVE pre ryby obtokovým rybovodom a pri každej zmene zadávacích podmienok (rozmerov, prietoku, rýchlosti ...) riešiť celý rybovod z hydrologického aj ichtyologického hľadiska.

34. V prípade ukončenia prevádzky vykonať bezpečné odstránenie technológie a s ňou súvisiacich základových konštrukcií, prípadne inžinierskych sietí.

35. Špeciálny stavebný úrad, Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie požiadať o povolenie na osobitné užívanie vôd podľa § 21 ods. 1 písm. a) bod 3 a pred podaním návrhu na začatie konania o povolení navrhovanej činnosti požiadať príslušný Okresný úrad v sídle kraja o vydanie rozhodnutia, či ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 zákona č. 364/2004 Z. z.

36. MVE realizovať tak, aby zabezpečovala laterálnu a pozdĺžnu spojitosť vodných útvarov, minimalizovala hydromorfologické zmeny vodných tokov a neznemožňovala prístup k vodnej ploche.

37. Stavebné práce priamo alebo nepriamo vplývajúce na vodné prostredie (t. j. vodný tok Nitra, ktorý je rybárskym revírom) realizovať mimo obdobia všeobecnej ochrany rýb vzťahujúcej sa na kaprové vody. S ohľadom na skutočnosť, že počas nízkych prietokov nastáva vyšší pomer koncentrácie zakalenej vody (vznikajúcej stavebnou činnosťou) obsahujúcej rôzne častice, ktoré môžu poškodzovať/zanášať žiabre rýb a tiež zvyšovať deficit kyslíka vo vode zabezpečiť, aby tieto činnosti neboli vykonávané v období minimálnych prietokov.

38. Doložiť analýzy obsahu rizikových látok (znečisťujúcich a nebezpečných látok) v dnových sedimentoch určených na odkopanie a špecifikovať manipuláciu s nimi (miesto a spôsob uloženia sedimentov).

39. V ďalšom stupni povoľovania (stavebné konanie):

- predložiť prepočet a posúdenie stability v priebehu prevádzky MVE a počas povodňovej situácie;
- v projektovej dokumentácii zakresliť dosah vzdutia 1 600 m a doplniť posúdenie trvalo zvýšenej hladiny v zdrži na okolité nehnuteľnosti;

- predložiť výsledky ichtyologického prieskumu povrchových tečúcich vôd vykonané v zmysle § 4 ods. 1 vyhlášky č. 383/2018 Z. z. formou ichtyologickej štúdie alebo ichtyologickej správy vypracovanej odborne spôsobilou osobou (ichtyológom) s reflektovaním na fakt, že najoptimálnejšie obdobie na jeho vykonanie je počas jarných mesiacov;
- doplniť priečne profily toku Nitra a priľahlých ochranných hrádzí s vyznačením prevádzkovej hladiny na kóte 197,00 m n.m. a so zameraním úrovne okolitého terénu v šírke min. 10 m od vzdušnej päty hrádze, pričom priečne profily budú zamerané v časti, kde prevádzková hladina zasahuje nad úroveň návodnej päty ľavostrannej ochrannej hrádze každých 20 m, následne každých 100 m na celej dĺžke vzdutia (1,6 km);
- posúdiť, či jestvujúci vyvar bude vyhovovať navrhovaným zmenám a či stabilita priečneho prahu nebude narušená prehĺbením koryta toku;
- realizovať inžiniersko-geologický prieskum a hydrogeologické posúdenie a na základe ich výsledkov posúdiť vplyv zmeny hladiny povrchovej vody na hladinu podzemnej vody v okolí navrhovanej činnosti a navrhnúť technické riešenie uloženia drenážneho potrubia.

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa ustanovení § 39 ods. 2 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť posudzovanú podľa tohto zákona, povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti;
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v záverečnom stanovisku a v povolení činnosti;
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania vplyvov určí povoľujúci orgán, v súlade s týmto záverečným stanoviskom vydaným podľa § 37 zákona.

S ohľadom na parametre navrhovanej činnosti a prostredia, v ktorom sa nachádza, a na základe identifikovaných vplyvov, ich predpokladanej miery pôsobenia na životné prostredie a navrhnutých zmierňujúcich opatrení sa v prípade navrhovanej činnosti navrhuje monitorovanie (meranie, sledovanie a vyhodnocovanie) týchto zložiek životného prostredia:

- vzhľadom na históriu regiónu a možné priemyselné znečistenie (najmä v minulosti), pred akoukoľvek manipuláciou s dnovým sedimentom nad objektom zdrže zaistiť vykonanie príslušných analýz na zistenie obsahu rizikových látok (odber vzoriek a analýzu vykonať príslušnou akreditovanou osobou);

- na základe výsledkov analýz akreditovaného laboratória a následne pri narábaní s dnovým sedimentom postupovať podľa platných legislatívnych predpisov, a to zákona č. 188/2003 Z. z. o aplikácii čistiarenského kalu a dnových sedimentov do pôdy a o doplnení zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 4 zákona č. 364/2004 Z. z.;
- načasovanie zásahu do koryta konzultovať s ichtyológom;
- pred vykonaním ichtyologického prieskumu osadiť monitorovaciu bránu na monitorovanie základných parametrov na oboch koncoch rybovodu v zmysle STN EN 17233: Kvalita vody. Pokyny na hodnotenie účinnosti a súvisiacich metrík rybovodov pomocou telemetrie.

Na odstránenie možných negatívnych vplyvov udržať súčasnú výšku hladín podzemnej vody aj po výstavbe MVE, najmä s ohľadom na pozemky obyvateľov dotknutej obce Malé Kršteňany, ktoré sa nachádzajú pri rieke Nitra hlavne tie, ktoré sú vzdialené cca 1,6 km od hate (dĺžka vzdutia) s cieľom:

- ustálenej hladiny podzemnej vody v studniach blízkych rodinných domoch (vody by v nich nemalo byť ani viac ani menej ako dnes);
- ovplyvnenie obytných, hospodárskych alebo priemyselných objektov bude rovnaké ako v súčasnosti (hať s MVE nespôsobí podmáčanie);
- vlahový režim v blízkych záhradách zostane na rovnakej úrovni (pôdy zostanú rovnako obrábateľné ako v súčasnosti).

Funkčnosť a optimálnu účinnosť zabezpečiť monitoringom:

- pri realizácii výstavby priebežne (najmä v daždivých obdobiach a počas povodní) sledovať výšku hladín podzemných vôd v obci vo vybraných monitorovacích objektoch (šachtách, studniach a pod.);
- prípadné negatívne výsledky pozorovaní prehodnotiť a následne zabezpečiť úpravu parametrov týchto technických objektov (napr. zvýšiť alebo znížiť privádzané množstvo vody do drénu a pod.);
- pri zistení prípadného narušenia funkčnosti týchto objektov čo najskôr obnoviť ich funkčnosť.

Monitorovanie funkčnosti rybovodu zabezpečiť v súlade s Projektom monitorovania rybovodu, ktorého vypracovanie zabezpečí navrhovateľ, pričom na jeho návrhu a realizácii sa budú podieľať aj ichtyológovia Slovenského rybárskeho zväzu (ďalej len „SRZ“). Súčasťou stavebného povolenia bude aj požiadavka na zabezpečenie monitorovania výstavby rybovodu a na zabezpečenie odstránenia prípadných zistených nedostatkov.

Správnosť realizácie najdôležitejších prvkov rybovodu určených v Projekte monitorovania rybovodu počas ich budovania kontrolovať zástupcom miestnej organizácie SRZ a autorom rybovodu, aby sa predišlo vzniku prípadných nedostatkov, pričom je potrebné skontrolovať a usmerniť najmä:

- rozmery a výškové osadenie vtokového otvoru (kvôli zabezpečeniu trvalého bezpečného prietoku rybovodom);

- v prípade prepážkových rybovodov rozmery a výškové osadenie prietokových otvorov a prepážok, rozostup prepážok, najúčinnejšie osadenie balvanitých úkrytov pod zrýchlenými úsekmi, lokalizáciu krovinných úkrytov, po dokončení spevneného koryta rybovodu, umiestnení úkrytových balvanov a po navezení štrkopiesku (ešte pred vegetačnými úpravami a kolaudáciou) odskúšať jeho prietočnosť, hlavne odstránenie prepĺňania či nedopĺňania jednotlivých sekcií;
- v prípade bezprepážkových rybovodov najmä správnosť vytvorenia okrajových plytčín a lokalizáciu oddychových balvanov a lokálnych výsadieb krovín.

Súčasťou kolaudačného rozhodnutia pre MVE bude požiadavka na zabezpečenie monitorovania účinnosti rybovodu a zabezpečenie odstránenia prípadných zistených nedostatkov, pričom v prvých 3 rokoch sa bude monitorovať jarný aj jesenný neresový ťah rýb (t. j. sledovanie správania sa rýb podľa druhov a vyspelosti, zistenie problémových miest rýb pri hľadaní a prekonávaní rybovodu a následné vykonanie drobných stavebných alebo prevádzkových zmien) určeným odborníkom z miestnej organizácie SRZ.

Pred začiatkom hlavnej migrácie vizuálne pozorovať a odhadovo kvantifikovať pohyb rýb v priestoroch okolo vchodu do rybovodu (t. j. výtoku), okolo vývaru (výtoku z elektrárne a pod.) haťovými poliami. Počas priameho priebehu migrácie (napr. 1x týždenne):

- vizuálne sledovať a zaznamenávať ryby podľa jednotlivých druhov a ich vekových skupín: zhromažďovanie rýb pod vývarom, úspešnosť hľadania vstupu do rybovodu (odhadnúť percento rýb, ktoré našlo vstup do rybovodu), účinnosť navádzacieho prietoku pre nájdenie vchodu do rybovodu, prekonanie najrýchlejších miest (napr. na vstupe do rybovodu, v otvoroch pri prepážkach, v bezprepážkovom rybovode na prirodzenej pereji a pod.), sledovať plávanie v homogénnych úsekoch, správanie sa v komorách, výber a prekonávanie otvorov a pod.;
- opticky identifikovať a zaznačiť prípadné citeľné prekážky alebo bariéry pre slabšie jedince alebo druhy rýb;
- vizuálne kontrolovať, či všetky ryby, ktoré našli vstup do rybovodu, prenikli jeho korytom až po horný vtok rybovodu (príp. odhadnúť percento úspešnej migrácie);
- optické monitorovanie vykonávať od polovice apríla do polovice júna a počas októbra, pri podrobnejšom a drahšom variante monitorovania počas vyvrcholenia neresového ťahu kvantifikovať priechodnosť samotného koryta rybovodu:
  - ✓ zmeranie max. rýchlosti vody (Vmax) v otvoroch vybraných reprezentatívnych prepážok počas stáleho prietoku Qproj (t. j. Q stanoveného v projekte rybovodu);
  - ✓ z dôvodu objektívnejšej inventarizácie prechádzajúcich rýb rozdeliť koryto rybovodu na homogénne úseky a s cieľom zistenia, ktoré ryby prekonajú ktorý problémovejší bod v rybovode najprv umiestniť nepriechodné sito do dolného vstupu do rybovodu a postupne umiestňovať v dostatočných časových intervaloch umožňujúcich migrujúcim rybám prekonanie každého vyhodnocovaného úseku rybovodu ďalšie sitá aj nad všetky problémovejšie miesta rybovodu odspodu nahor;

- ✓ po zastavení prítoku vody zinventarizovať ryby, ktoré budú mať pri hľadaní a prekonávaní priechodu problémy (druh a vekovú skupinu ryby, č. komory po ktorú sa dostala, pravdepodobnú príčinu neprekonania ďalšej trasy a pod.);
- ✓ po opätovnom napustení rybovodu sledovať rýchlosť (dobu) prenikania rýb rybovodom;
- ✓ po dostatočnom časovom intervale umožňujúcom migrujúcim rybám prekonanie celého rybovodu, naraz umiestniť nepriechodné sitá na oba konce rybovodu a zinventarizovať všetky ryby, ktoré rybovodom prechádzali;
- ✓ podrobné monitorovanie vykonať 2x pri jarnom a 1x pri jesennom ťahu rýb;

- po skončení hlavnej migrácie vyhodnotiť pozorovania, vrátane upresnenia hraničných rýchlostí jednotlivých druhov rýb, a v prípade zistenia obtiažnych miest navrhnúť a zrealizovať organizačné, resp. drobné stavebné úpravy na zvýšenie účinnosti rybovodu;
- v priebehu ďalších 2 rokov vykonávať terénnu ichtyologickú obhliadku len v období jarného neresového ťahu menej zdatných druhov rýb, spojenú s opravením prípadných zistených nedostatkov a v prípade, ak v budúcnosti dôjde k deštrukcii (povodňou a pod.) niektorého biologicky dôležitého stavebného prvku, navrhnutého v projekte rybovodov, čo najrýchlejšie ho obnoviť.

Za účasti špecialistov (najmä biológov a lesníka) vypracovať podrobný biologický projekt revitalizácie územia MVE na úrovni mierky 1:2000, kde bude okrem spôsobu budovania nových biotopov navrhnutá aj ochrana súčasných a navrhovaných biotopov počas výstavby a po nej, a tiež projekt monitoringu náhradných biotopov pre MVE. Zabezpečiť detailné dopracovanie biologického projektu MVE vrátane projektu monitoringu náhradných biotopov pod odbornou gesciou ústredia ŠOP SR.

Zaistiť environmentálny stavebný dozor a priebežne (napr. 1x za 1 – 2 týždne) vykonávať námatkový monitoring správnej realizácie všetkých nových biotopov a biokoridorov, t. j. kontrolovať súlad prác s návrhmi podrobného biologického projektu: materiálové riešenia substrátu nových biotopov, výškové a hĺbkové osadenie nových biotopov voči plánovaným vodným hladinám, dodržanie priestorového riešenia inicializačných výsadieb tunajších druhov bylín a drevín, ako aj dodržanie spôsobu ich výsadby a odberu sadbového materiálu z určených lokalít. Priebežne uskutočňovať aj dozor s cieľom eliminácie nepriaznivých dopadov stavebných prác na okolité biotopy rastlinstva a živočíšstva. V prípadoch nutných zmien vo výstavbe (vplyvom technických problémov a pod.) počas monitoringu okamžite určiť aj náhradné technické riešenia biotopov. Vždy na začiatku budovania typu náhradného biotopu, najmenej však 1x za 1 – 2 mesiace kompletne skontrolovať výstavbu všetkých nových biotopov (vrátane prehĺbenia koryta) formou kontrolného dňa biologického monitoringu za účasti určených odborníkov ŠOP SR. V priebehu výstavby a neskôr aj prevádzky v rámci monitoringu sledovať obsadzovanie stavbou obnažených riečnych brehov inváznymi druhmi rastlín, ktoré sú v tomto priestore prítomné už dnes a pravidelne ich odstraňovať, aby sa zabránilo ich masívnemu šíreniu na brehoch Nitry.

Kontrolná činnosť dodržania stanovených podmienok prevádzky a stanovených limitov sa vykoná v ďalších krokoch povoľovacieho procesu, a to:

- kontrolou zakomponovania požadovaných technických opatrení do projektov navrhovanej činnosti vo fáze udeľovania stavebného povolenia a

- kontrolou realizácie hodnoteného objektu podľa schváleného projektu vo fáze kolaudácie stavby.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 ods. 4 zákona ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný v prípade, ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení činnosti, zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení činnosti, v súlade s požiadavkami uvedenými v záverečnom stanovisku a v povolení navrhovanej činnosti.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení činnosti doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

K správe o hodnotení činnosti boli doručené celkovo 3 písomné stanoviská od rezortného a dotknutého orgánu a dotknutej verejnosti. Stanoviská rezortného a dotknutého orgánu boli súhlasné, alebo upozorňovali na dodržanie platnej legislatívy, resp. boli v nich uplatnené požiadavky, ktoré boli akceptované, vyhodnotené v kapitole VII.2. a zapracované aj do kapitoly VI.3. tohto záverečného stanoviska. Stanovisko dotknutej verejnosti vyjadrovalo nesúhlas s navrhovanou činnosťou.

Stanoviská a pripomienky doručené k zámeru boli podkladom pre určenie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti a boli v zmysle § 31 ods. 1 písm. g) zákona a špecifickej požiadavky č. 2.2.7. rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti č. 6142/2021-1.7/ed; 35865/2021; 335866/2021-int., zo dňa 06. 07. 2021, vyhodnotené v správe o hodnotení činnosti.

Vzhľadom na charakter pripomienok rezortného orgánu, dotknutého orgánu a stanovisko dotknutej verejnosti, ktoré vyjadrovalo nesúhlas s realizáciou navrhovanej činnosti, MŽP SR listom č. 1116/2022-1.7/ed; 70226/2022, zo dňa 01. 12. 2022 požiadalo navrhovateľa o poskytnutie doplňujúcich informácií podľa § 35 ods. 5 zákona, ktoré navrhovateľ na MŽP SR doručil dňa 22. 12. 2022.

VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť bolo vypracované podľa § 37 zákona na základe správy o hodnotení činnosti, stanovísk doručených k správe o hodnotení činnosti a ďalších stanovísk doručených v priebehu konania, záznamov z prerokovania a opakovaného prerokovania, odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona a doplňujúcich informácií doručených navrhovateľom, ako aj na základe skutočností všeobecne známych alebo známych správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti.

Pri hodnotení podkladov a vypracovávaní záverečného stanoviska MŽP SR postupovalo podľa ustanovení zákona. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov. Celkovo boli na príslušný orgán doručené 3 písomné stanoviská k správe o hodnotení činnosti od rezortného a dotknutého orgánu a dotknutej verejnosti. Stanoviská rezortného a dotknutého orgánu obsahovali pripomienky a stanovisko dotknutej verejnosti obsahovalo nesúhlas s realizáciou navrhovanej činnosti.

Vyhodnotenie stanovísk doručených k správe o hodnotení činnosti je uvedené v kapitole VII.2. tohto záverečného stanoviska. Verejnosť využila možnosť vyjadriť sa k navrhovanej činnosti ústne v rámci diskusie na prerokovaní a opakovanom prerokovaní navrhovanej činnosti.

Správa o hodnotení činnosti, doručené písomné stanoviská, verejné prerokovania navrhovanej činnosti, dodatočné informácie zaslané navrhovateľom ani odborný posudok, neidentifikovali vplyvy, ktoré by realizáciou navrhovanej činnosti znamenali významné riziko poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia či zdravia, prípadne by znemožňovali realizáciu navrhovanej činnosti.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v Trenčianskom kraji, okres Partizánske v obciach Veľké Uherce (parc. C-KN č.: 3648/1, 3648/4, 3648/5, 3648/8, 3648/9, 3648/6), Malé Kršteňany (parc. C-KN č.: 1691/1 a 1692/1) a Malé Uherce (parc. C-KN č.: 1698/6) a jej cieľom je prebudovanie existujúcej MVE tak, že sa bude považovať za úplne novú MVE, pričom z pôvodnej elektrárne sa zachová betónová vzdúvacia hať, resp. dispozičné umiestnenie.

Areál MVE je situovaný cca 150 m vzdušnou čiarou juhozápadne od zastavaného územia obce Malé Kršteňany a 2,6 km severne od obce Veľké Uherce. Rodinné domy vzdialené od MVE cca 150 m sú lokalizované v svahovitom teréne, záhrady rodinných domov sú zo svahu pozvoľne smerované k rieke Nitra až do roviny. MVE je v súčasnosti v teréne vymedzená oplotením, priamo pri rieke Nitra. Prístup k areálu MVE je z hlavnej obecnej cestnej komunikácie III/1759 s odbočením na z časti štrkovú a z časti nespevnenú príjazdovú komunikáciu v obce Malé Kršteňany. Príjazdová komunikácia je smerovaná pozdĺž rieky Nitra priamo do areálu MVE, vstup do areálu je zo západu. Navrhovaný prístup bude zmenený z východnej aj západnej strany areálu MVE.

Pôvodná MVE je v prevádzke od r. 2004 a v súčasnosti sa na pozemkoch nachádzajú nadzemné objekty a rozostavaný objekt, ktoré budú odstránené, keďže konštrukčné základy neumožňujú ich ďalšie využitie. Vodné elektrárne patria medzi alternatívne zdroje výroby energie bez produkcie znečistenia, žiarenia, emisií alebo odpadov a sú podporované Európskou úniou. Realizáciou navrhovanej činnosti sa zvýši energetická sebestačnosť, vďaka čomu sa zníži závislosť Slovenska od dovozu fosílnych palív zo zahraničia a súčasne sa podporí udržateľný rozvoj obnoviteľnej energetiky na Slovensku. V globálnom meradle sú všeobecne známe nepriame pozitívne vplyvy obnoviteľných zdrojov energie na znižovanie emisií skleníkových plynov, nahrádzaním fosílnych palív pri produkcii elektrickej energie, a tým aj na odvrátenie zmeny klímy (globálneho otepľovania). Realizácia navrhovanej činnosti nepredpokladá také vplyvy, ktoré by mali negatívne dôsledky na životné prostredie a zdravie.

MŽP SR zvážilo všetky možné riziká navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov a dospelo k záveru, že pri dodržaní ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, technologických postupov a opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti je navrhovaná činnosť prijateľná a nebude mať významný negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov. V priebehu procesu posudzovania sa nezistili také skutočnosti, ktoré by po realizácii opatrení uvedených v správe o hodnotení činnosti a v tomto záverečnom stanovisku znamenali závažné riziko ohrozenia pre niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravie obyvateľov.

Na základe uvedeného MŽP SR súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti podľa realizačného variantu č. 1 uvedeného v správe o hodnotení činnosti s podmienkou realizácie podmienok uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení činnosti doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou

K správe o hodnotení činnosti boli na MŽP SR doručené celkovo **3 písomné stanoviská** a to: stanovisko *Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie vôd,* stanovisko *Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátny podnik, Odštepný závod Piešťany* a stanovisko *Inštitútu vodnej politiky*, ktoré obsahovalo nesúhlas v realizáciou navrhovanej činnosti.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd *(list č. 38232/2022, zo dňa 08. 07. 2022)* uvádza nasledovné, cit.:

„Výroba elektrickej energie v MVE predstavuje environmentálne najprijateľnejší spôsob získavania elektrickej energie. Avšak realizácia takýchto stavieb má však aj isté negatívne dopady na stav vôd. Nevyhnutným predpokladom je eliminovať tieto dopady na minimálnu mieru tak, aby v konečnom dôsledku nebol ohrozený environmentálny cieľ dosiahnutia dobrého stavu vôd. V zmysle uvedených skutočností:

- *Požadujeme predloženie výsledkov ichtyologického prieskumu povrchových tečúcich vôd vykonávaného v zmysle § 4 ods. 1 Vyhlášky MŽP SR č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov, a to formou ichtyologickej štúdie alebo ichtyologickej správy vypracovanej odborne spôsobilou osobou – ichtyológom podľa § 4 ods. 4 cit. vyhlášky, ktorá je zapísaná v Zozname odborne spôsobilých osôb – ichtyológov vedeného Ministerstvom životného prostredia SR“.*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že projekt rybovodu bol spracovaný v súlade s vyhláškou č. 383/2018 Z. z., v súčinnosti s ichtyológom SRZ. Posudok o splnení ichtyologických požiadaviek pre projekt rybovodu bol spracovaný oprávnenou osobou, a na základe jeho výsledkov rybovod svojimi parametrami umožní migráciu všetkých, aj menej zdatných druhov rýb mrenového pásma (rýchlosť toku v rybovode je v rozmedzí 0.4 – 1.2 $m.s^{-1}$). Ďalej MŽP SR ďalej uvádza, že podmienka vypracovania ichtyologického prieskumu odborne spôsobilou osobou (ichtyológom) k stavebnému konaniu bola zapracovaná do podmienok tohto záverečného stanoviska spolu s reflektovaním na fakt, že najoptimálnejšie obdobie na jeho vykonanie je počas jarných mesiacov.

- *„S ohľadom na údaje o predpokladaných vplyvoch na ŽP uvedených v časti IV.3 predloženého Zámeru požadujeme, aby realizácia stavebných prác priamo alebo nepriamo vplývajúcich na vodné prostredie, t. j. vodný tok Nitra, ktorý je rybárskym revírom č. 2-1440-1-1 Nitra č. 5 bola realizovaná mimo obdobia všeobecnej ochrany rýb vzťahujúcej sa na kaprové vody v zmysle § 13 ods. 3 zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Ďalej požadujeme, aby dané činnosti neboli vykonávané počas obdobia minimálnych prietokov a to s ohľadom na skutočnosť, že počas nízkych prietokov nastáva vyšší pomer koncentrácie zakalenej vody (vznikajúcej stavebnou*

činnosťou) obsahujúcej rôzne častice, ktoré môžu poškodzovať/zanášať žiabre rýb a tiež zvyšovať deficit kyslíka vo vode".

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že predmetnú pripomienku premietlo do podmienok tohto záverečného stanoviska.

SVP. š.p., Odštepný závod Piešťany *(list č. SC SVP OZ PN 6505/2022/2; CZ 24135/2020, zo dňa 22. 01. 2022)* uvádza nasledovné, cit.:

„Z hľadiska správcu vodných tokov a povodia Vám dávame nasledovné vyjadrenie:

- *Upozorňujeme, že predložená navrhovaná činnosť MVE má výrazne zmenené technické parametre ako pri riešenej navrhovanej činnosti MVE z roku 2012 (prebehlo územné konanie, vyjadrenie k DÚR), kde sme sa vyjadrovali listami č. CZ 32633/2012, č. 4824/2013, č. 5733/2015 a č. 11158/2015 a to nasledovne:*
  - ✓ *Inštalovaný výkon zo 155 kW na **200 kW,***
  - ✓ *Ročná výroba energie z 827MWh na **viac ako 900 MWh***
  - ✓ *Zníženie pôvodného stupňa z 1,35 m **na 1,90 m***
  - ✓ *Dĺžka vzdutia sa mení z 780 m **na 1600 m***
  - ✓ *Prehĺbenie dna pod haťou sa mení z dĺžky 535 m **na 838 m.***
- *Pravostranná ochranná hrádza je zaviazaná do priľahlého svahu v rkm 115,878 a v rkm 116,616. V mieste areálu MVE je na dĺžke cca 738 m pravostranná ochranná hrádza prerušená, napája sa na prirodzený terénny svah. V grafickej dokumentácii je vykreslenie napojenia hrádze na prirodzený svah s výškou 203,58 m n.m. po 214,70 m n.m., čo kopíruje cestu nad domami a prirodzený terénny svah.*
- *Na tejto dĺžke nad stupňom sa územie po pravej strane vodného toku nachádza nižšie ako je úroveň brehovej čiary vodného toku. V prípade vzdutia hladiny vody navrhovanou haťou je veľká pravdepodobnosť podmáčania okolitých nehnuteľností. Vzdutím vody navrhovanou činnosťou môže dôjsť k podmáčaniu priľahlých pozemkov. Zároveň uvádzame, že počas povodňových prietokov môže dôjsť k zaplaveniu pozemkov na pravej strane toku, čo žiadame uviesť v zhodnotení skutkového stavu".*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že v priebehu diskusie so zástupcom SVP, š.p. počas prerokovania dňa 27. 09. 2022 bola dohodnutá povinnosť navrhovateľa predložiť požadované údaje k stavebnému povoleniu.

- *„V úseku vzdutia 1,6 km od profilu MVE je na pravej strane, pri hornom zaviazaní ochrannej hrádze do svahu, podľa územného plánu Malé Kršteňany navrhované obytné územie – individuálne formy bývania.*
- *Na ľavej strane vodného toku, v mieste nad navrhovanou haťou bude vzdutie hladiny vody zasahovať nad úroveň návodnej päty ochrannej hrádze.*
- *Upozorňujeme, že uvedený úsek bude dlhodobo zaťažený vodou. Súčasná konštrukcia ochrannej hrádze je vybudovaná iba na časovo krátke zaťaženie vodou počas povodňových prietokov. S dlhodobým zaťažením sa neuvažovalo a preto môže dôjsť k riziku ohrozenia stability ochrannej hrádze priesakmi cez teleso hrádze alebo podložím hrádze v oblasti vzdutia od MVE, Trvalým namáhaním konštrukcie ochrannej hrádze spôsobeným zvýšenou prevádzkovou hladinou v toku Nitra môže dôjsť k vytvoreniu priesakových ciest v podloží ochrannej hrádze alebo v telese hrádze a pri povodňových prietok následne k strate stability a deštrukcii hrádze.*

- *Z uvedeného dôvodu požadujeme dopracovať a predložiť prepočet a posúdenie stability počas prevádzky MVE a počas povodňovej situácie".*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že pripomienku na dopracovanie a predloženie prepočtu a posúdenia stability počas prevádzky MVE a počas povodňovej situácie k stavebnému povoleniu premietlo do podmienok tohto záverečného stanoviska.

- *„Z vyššie uvedených dôvodov požadujeme doplniť do grafickej časti priečne profily toku Nitra a priľahlých ochranných hrádzí s vyznačením prevádzkovej hladiny na kóte 197,00 m n.m. a so zameraním úrovne okolitého terénu v šírke min. 10 m od vzdušnej päty hrádze obojstranne. Uvedené žiadame predložiť z dôvodu vyobrazenia výškového rozdielu medzi novou prevádzkovou hladinou a úrovňou terénu za ochrannou hrádzou, resp., úrovne novej prevádzkovej hladiny vo vzťahu k návodnej päte ochrannej hrádze. Priečne profily žiadame zamerať v časti, kde prevádzková hladina zasahuje nad úroveň návodnej päty ľavostrannej ochrannej hrádze každých 20 m, následne každých 100 m na celej dĺžke vzdutia (1,6 km)".*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že pripomienku týkajúcu sa doplnenia priečnych profilov toku Nitra a priľahlých ochranných hrádzí s vyznačením prevádzkovej hladiny na kóte 197,00 m n.m. a so zameraním úrovne okolitého terénu v šírke min. 10 m od vzdušnej päty hrádze obojstranne premietlo do podmienok tohto záverečného stanoviska, pričom priečne profily budú zamerané v časti, kde prevádzková hladina zasahuje nad úroveň návodnej päty ľavostrannej ochrannej hrádze každých 20 m, následne každých 100 m na celej dĺžke vzdutia (1,6 km)".

- *„Pri zvýšení súčasnej hladiny na úroveň prevádzkovej hladiny MVE (zvýšenie o 1,3 m) je možné predpokladať zvýšenú mieru výskytu zamokrených a podmáčaných plôch na ľavej strane vodného toku (za ochrannou hrádzou). V tejto časti naviac evidujeme, v súčasnosti už neexistujúci, meander toku Nitra a v tomto úseku je možné predpokladať výraznejšie prejavy zvýšenej úrovne hladiny podzemnej vody".*
- ***Opätovne žiadame v projektovej dokumentácii zakresliť dosah vzdutia 1 600 m** a doplniť posúdenie trvalo zvýšenej hladiny v zdrži na okolité nehnuteľnosti.*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že pripomienku týkajúcu sa zakreslenia dosahu vzdutia 1 600 m a doplnenia posúdenia trvalo zvýšenej hladiny v zdrži na okolité nehnuteľnosti premietlo do podmienok tohto záverečného stanoviska.

- *„Projektová dokumentácia opäť neobsahuje posúdenie, či jestvujúci vyvar bude vyhovovať navrhovaným zmenám a či stabilita priečneho prahu nebude narušená prehĺbením koryta toku. Uvedené žiadame doplniť".*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že pripomienku týkajúcu sa posúdenia, či jestvujúci vyvar bude vyhovovať navrhovaným zmenám a či stabilita priečneho prahu nebude narušená prehĺbením koryta toku premietlo do podmienok tohto záverečného stanoviska.

- *„V prípade prehlbovania koryta pod haťou v dĺžke 838 m a nad haťou v dĺžke 20 m, upozorňujeme, že v danom úseku vodného toku Nitra je vybudovaná úprava, súčasťou ktorej je aj opevnenie brehov kamenným záhozom. Toto opevnenie je založené na pozdĺžnej kamennej pätke v dne koryta toku a v prípade prehlbovania môže dôjde k jej obnaženiu.*

- *Pri prehĺbení dna koryta toku nesmie investor narušiť existujúcu úpravu toku, ktorá je založená na pätke, nové opevnenia brehov zakladať na pätkách. Preto je potrebné, aby súčasťou prehlbovania bolo aj dobudovanie stabilizačnej päty brehového opevnenia tak, aby bola založená pod niveletou navrhovaného prehĺbenia dna koryta toku, prípadne dno koryta vodného toku pod haťou neprehlbovať".*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že pri prehĺbení dna koryta toku nesmie navrhovateľ narušiť existujúcu úpravu toku, ktorá je založená na pätke, nové opevnenia brehov zakladať na pätkách. Preto je potrebné, aby navrhovateľ ako súčasť prehlbovania realizoval aj dobudovanie stabilizačnej päty brehového opevnenia tak, aby bola založená pod niveletou navrhovaného prehĺbenia dna koryta toku, prípadne dno koryta vodného toku pod haťou neprehlbovať.

- *„Samotný spracovateľ SEA uvádza, citujeme „Zámerom navrhovateľa je úplne prebudovanie existujúcej malej vodnej elektrárne Malé Kršteňany do takej miery, že sa tá bude považovať za úplne novú MVE. Z pôvodnej elektrárne sa zachová betónová vzdúvacia hať, resp. dispozičné umiestnenie. Z vodohospodárskeho pohľadu ide o rekonštrukciu existujúcej MVE Malé Kršteňany". A z toho dôvodu, je hydrogeologické posúdenie na základe archívnych dokumentov, podkladov nedostatočné".*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že predmetné konanie sa týka posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie (t.j. EIA), nie posudzovania vplyvu strategického dokumentu (t.j. SEA). Ďalej MŽP SR uvádza, že pripomienku týkajúcu sa spracovania hydrogeologického posúdenia premietlo do podmienok tohto záverečného stanoviska.

- *„Požadujeme vykonať inžiniersko-geologický prieskum a hydrogeologické posúdenie a na základe ich výsledkov posúdiť vplyv zmeny hladiny povrchovej vody na hladinu podzemnej vody v okolí navrhovanej činnosti a navrhnúť technické riešenie uloženia drenážneho potrubia. Navrhovanou činnosťou sa zvýši úroveň hladiny vody v koryte o 1,3 m. Nesprávnym návrhom drenážneho potrubia môže dôjsť k výraznejšiemu poklesu hladiny PZV a teda k zhoršeniu situácie pre poľnohospodárske plodiny, vegetáciu a prípadne studne v okolí".*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že pripomienku týkajúcu sa spracovania inžiniersko-geologického prieskumu a hydrogeologického posúdenia premietlo do podmienok tohto záverečného stanoviska.

- *„Žiadame dopracovať do kapitoly „Vyvolané investície" nasledovné: V prípade porušenia tesnosti a stability hrádzí a protipovodňových opatrení (úprava vodného toku Nitra a jej založenie) je investor povinný vyvolané opatrenia zrealizovať na svoje náklady počas celej prevádzky MVE. Rovnako je povinný znášať prípadné škody na majetku alebo poľnohospodárskych plodinách, ktoré vzniknú vplyvom navrhovanej činnosti".*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že v prípade porušenia tesnosti a stability hrádzí a protipovodňových opatrení (úprava vodného toku Nitra a jej založenie) je navrhovateľ povinný vyvolané opatrenia zrealizovať na svoje náklady počas celej prevádzky MVE. Rovnako je povinný znášať prípadné škody na majetku alebo poľnohospodárskych plodinách, ktoré vzniknú vplyvom navrhovanej činnosti.

- *„Prístup k navrhovanej činnosti MVE je potrebné riešiť zriadením vecného bremena na právo prechodu cez pozemky vo vlastníctve Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátny podnik Bratislava, odbor správy majetku“.*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný prístup k MVE riešiť zriadením vecného bremena na právo priechodu cez pozemky vo vlastníctve SVP, š.p. Bratislava, odbor správy majetku.

Ďalšie naše požiadavky technického riešenia navrhovanej činnosti MVE pri Malých Kršteňanoch, Veľké Uherce budú predkladané v rámci stavebného konania“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

Inštitút vodnej politiky *(list zo dňa 01. 07. 2022)* uvádza nasledovné, cit.:

„K predloženej Správe zasiela INŠTITÚT VODNEJ POLITIKY (ďalej len „IVP“) nasledovné pripomienky:

1. Námietky k vyhodnoteniu pripomienok zo stanoviska IVP k rozsahu hodnotenia

IVP v rámci pripomienkovania rozsahu hodnotenia navrhovanej stavbe vo svojom stanovisku z 18. 07. 2021 vzniesol tri pripomienky v nasledovnom znení:

1. MVE pri Malých Kršteňanoch sa nenachádza v dokumente: „Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030“. V správe o hodnotení je preto potrebné uviesť podrobné technické, ekonomické a environmentálne zdôvodnenie realizácie novej, resp. rekonštruovanej MVE založené na aktuálnych údajoch z prevádzky existujúcej MVE (manipulačný poriadok vodnej stavby, využívaný energetický potenciál, výroba elektrickej energie) a údajoch z monitoringu ekologického stavu dotknutého útvaru povrchovej vody a kvantitatívneho stavu súvisiaceho útvaru podzemnej vody“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že v dokumente „Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030“ (schválená vládou 13. januára 2017) bolo 58 profilov označených ako podmienečne vhodných na výstavbu MVE, čo však automaticky nezakladá právny nárok na ich realizáciu. Tieto profily je možné využiť na výstavbu MVE len za predpokladu, že investori na základe spoľahlivo zisteného stavu veci a najlepších dostupných poznatkov preukážu, že novou zmenou (novým projektom) nedôjde k zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody, resp. preukážu splnenie podmienok podľa § 16 ods. 6 písm. b) zákona č. 364/2004 Z. z., vrátane všetkých kumulatívnych vplyvov na vodný útvar, iné dotknuté vodné útvary v povodí a životné prostredie (§ 16 ods. 9 zákona č. 364/2004 Z. z.) a súčasne splnia kritériá, zásady a podmienky stanovené predmetným dokumentom.

V predmetnom dokumente, v prílohe č. 1 „Zoznam využívaných malých vodných elektrární k 31. 12. 2015“ je uvedený profil Malé Kršteňany na rieke Nitra v rkm 116,165 s výkonom 0,053 MW a s ročnou výrobou elektrickej energie 0,170 GWh. V zámere sa uvažuje s využitím profilu Malé Kršteňany v rovnakom rkm 116,165 s inštalovaným výkonom 0,200 MW a produkcia elektriny na viac ako 0,900 GWh/rok (cca 5-násobne viac).

K pripomienke týkajúcej sa podrobného technického, ekonomického a environmentálneho zdôvodnenia realizácie navrhovanej činnosti má MŽP SR za to, že tieto boli v správe o hodnotení činnosti riadne a dostatočne spracované.

2. *„Vypracovanie správy o hodnotení skoordinovať so závermi posudzovania MVE pri Malých Kršteňanoch podľa § 16a vodného zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Za týmto účelom zabezpečiť súbežné posudzovanie dopadu na ekologický stav útvaru povrchovej vody a kvantitatívny stav útvaru podzemnej vody podľa § 16a ods. 1 vodného zákona“.*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že k navrhovanej činnosti bolo vydané stanovisko VÚVH, ktoré je súčasťou správy o hodnotení činnosti a na základe ktorého, cit.: *„Na základe uvedených predpokladov, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že v rámci navrhovanej činnosti/stavby „MVE pri Malých Kršteňanoch“ majú byť zbúrané pôvodné objekty elektrárne vrátane stupňa/hate a následne má byť vybudovaná nová elektráreň s novou haťou a rybovodom na rovnakom mieste, navrhovanú činnosť/stavbu „MVE pri Malých Kršteňanoch“ podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posúdiť“.*

3. *„V správe o hodnotení popísať východiskový stav dotknutých útvarov povrchovej (ekologický, chemický) a podzemnej vody (kvantitatívny, chemický) v súlade s Rámcovou smernicou o vode, a to na základe konkrétnych údajov aktuálneho stavu, najmä popis hydromorfologických podmienok (východiskové hydrologické údaje v mieste navrhovaného profilu – prietokové a hladinové parametre povrchového toku), prvkov ekologickej kvality (biologických, hydromorfologických, fyzikálno-chemických) a hladinového režimu útvaru podzemnej vody.*

S vyhodnotením pripomienok v tabuľke 15 Správy nesúhlasíme. Žiadna z uvedených pripomienok nebola akceptovaná.

K pripomienke č. 1 uvádzame, že zámerom navrhovateľa je úplne prebudovanie existujúcej malej vodnej elektrárne za účelom zvýšenia jej skutočného výkonu z 30 kW na 200 kW. Keďže sa uvedený zámer nenachádza v strategickom dokumente „Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030“, a to v prílohe 4. „Zoznam profilov podmienečne vhodných na výstavbu malých vodných elektrární“, žiadali sme doplniť do Správy podrobné technické, ekonomické a environmentálne zdôvodnenie realizácie novej MVE, a to na základe aktuálnych údajov z prevádzky MVE, vrátane vyhodnotenia stavu dotknutých útvarov povrchovej a podzemnej vody. Požadované zdôvodnenie a údaje v Správe nie sú uvedené, preto ich požadujeme do Správy doplniť. Na pripomienke trváme.

K pripomienke č. 2 uvádzame, že stanovisko VÚVH je iba podkladom pre rozhodnutie príslušného orgánu štátnej vodnej správy podľa § 16a ods. 1 vodného zákona. Účelovo vybrané časti zo stanoviska VÚVH nemožno považovať za „koordináciu so závermi posudzovania podľa ustanovenia § 16a vodného zákona (článok 4.7 Rámcovej smernice o vode – ďalej len „RSV“). Na pripomienke naďalej trváme.

K pripomienke č. 3 uvádzame, že východiskový stav dotknutých útvarov povrchovej vody (ekologický, chemický) a podzemnej vody (kvantitatívny a chemický) podľa konkrétnych parametrov nie sú uvedené ani v stanovisku VÚVH, ani v Správe. Tvrdenie v tabuľke č. 15 je nepravdivé. Na pripomienke naďalej trváme“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že k východiskovému stavu dotknutých útvarov povrchových vôd (ekologickému, chemickému) stanovisko VÚVH, ktoré je súčasťou správy o hodnotení činnosti uvádza, že na základe výsledkov hodnotenia stavu útvarov povrchových vôd v r. 2013 – 2018, bol tento vodný útvar klasifikovaný v priemernom

ekologickom stave so strednou spoľahlivosťou. Z hľadiska hodnotenia chemického stavu tento vodný útvar nedosahuje dobrý chemický stav, taktiež so strednou spoľahlivosťou.

Čo sa týka súčasného stavu, stanovisko VÚVH uvádza, že útvar podzemnej vody SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov dolného toku Váhu, Nitry a ich prítokov bol vymedzený ako útvar kvartémych sedimentov s plochou 1943,020 km^2. V rámci 3. cyklu plánov manažmentu povodí (2020) bol na základe hodnotenia stavu tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v zlom chemickom stave, ako dôsledok znečistenia dusičnanmi, amónnymi iónmi, fosforečnanmi, síranmi a celkovým organickým uhlíkom.

Útvar podzemnej vody SK2001300P Medzizrnové podzemné vody Bánovskej kotliny bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 548,077 km^2. V rámci 3, cyklu plánov manažmentu povodí (2020) bol na základe hodnotenia stavu tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v zlom chemickom stave ako dôsledok znečistenia amónnymi iónmi.

Výsledky hodnotenia rizika a hodnotenia kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemnej vody sú bližšie popísané v Návrhu plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2020), v kapitole 5.2.

2. *„Pripomienky k absencii informácií o navrhovanej činnosti*

V Správe absentujú zásadné informácie o navrhovanej MVE, ktoré sú nevyhnutné pre posúdenie jej dopadov na stav vodných útvarov. Žiadame doplniť do Správy nasledovné:

- *preukázať (údajmi a výpočtami), ako sa dosiahne zvýšenie výkonu z 30 kW na 200 kW a ročnej produkcie elektrickej energie zo 170MWh/rok na 900MWh/rok (5-násobne viac), a to pri dodržaní podmienky uvedenej v stanovisku VÚVH „dodržať maximálnu súčasnú výšku prehradenia útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra v rkm 116165 novou haťou“ (1,9 m). V prípade zvýšenia hate na 4,66 m (rozdiel od kóty prehĺbeného dna 193,75 m n. m po kótu koruny hrádze 198,41 m n. m) žiadame vykonať nové a reálne posúdenie dopadu na stav vodných útvarov podľa článku 4.7 RSV (§ 16a vodného zákona v znení účinnom do 01. 01. 2022)“;*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že súčasná a budúca výška prehradenia toku v mieste výstavby MVE, resp. zmeny v regulácii hornej prevádzkovej hladiny je nasledovné:

Súčasný stav: keďže hradenie toku aktuálne je riešené pevným Jamborovým prahom, výška hradenia (kóta hornej prevádzkovej hladiny) sa mení v rozsahu od 195.65 m n. m. až 198.01 m n. m. (Q_{IW}) v závislosti od aktuálnych prietokov. Z toho dôvodu nie sú zriedkavé prípady vybreženia rieky so zaliatím okolitých pozemkov.

Nový stav: v mieste existujúceho Jamborovho prahu sa vybuduje regulovateľná haťová klapka, ktorá zabezpečí udržiavať hornú prevádzkovú hladinu na konštantnej hodnote 197.00 m n. m. takým spôsobom, že ak prietok Nitry prekročí súčet biologického prietoku a max. prietoku turbíny, ktorá sa otvára na mieru potrebnú na prepúšťanie zvyšných prietokov bez zmeny hornej prevádzkovej hladiny.

Zásadný rozdiel vo výkone a ročnej výrobe elektriny spočíva vo výraznom rozdiele v účinnostiach a hltnostiach existujúcej a plánovej technológie.

Na základe stanoviska VÚVH, ktoré je súčasťou správy o hodnotení činnosti, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že v rámci navrhovanej činnosti majú byť zbúrané pôvodné objekty elektrárne vrátane stupňa/hate a následne má byť vybudovaná nová elektráreň s novou haťou a rybovodom

na rovnakom mieste, navrhovanú činnosť podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode nie je potrebné posúdiť.

- *„konkretizovať zmenu hydromorfologických podmienok, spôsobených novou MVE oproti súčasnému stavu – výška prehradenia, zmena morfológie brehov a dna dotknutého úseku vodného útvaru v dôsledku prehĺbenia dna koryta pod haťou (o 1,9 m?) v dĺžke takmer 1 km a odkopaním sedimentov nad haťou, hĺbka a dĺžka odkopania, zmena hydrológie nad prehradením a pod prehradením (výška hladiny, prietok, rýchlosť prúdenia), dĺžka vzdutia hladiny pred prehradením a dĺžka zníženej hladiny pod prehradením. Ide o východiskové údaje pre vyhodnotenie dopadov na ekologický stav dotknutého útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra, ako aj dopadov na zmenu hladiny podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody SK1000400P a SK2001300P“;*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že údaje týkajúce sa zmeny hydromorfologických podmienok v súvislosti s výstavbou navrhovanej činnosti sú uvedené v tabuľke č. 1 nižšie.

- *„stanoviť ekologický prietok v profile dotknutého útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra“;*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že parametre novovybudovaného rybovodu, ako aj biologický prietok v profile dotknutého územia boli stanovené v zmysle vyhlášky č. 383/2018 Z. z. pre mrenové pásmo. V zmysle toho min. zostatkový prietok v rybovode (nevyužívateľný na výrobu elektriny) bol stanovený v hodnote Q_{bio} = 0,6 $m^3.s^{-1}$. Keďže sa jedná o príhaťovú MVE a nie derivačnú, koryto pod haťou nebude ochudobnené o prietoky využívané na výrobu elektriny.

- *„doložiť analýzy obsahu rizikových látok (znečisťujúcich a nebezpečných látok) v dnových sedimentoch určených na odkopanie a špecifikovať manipuláciu s nimi (miesto a spôsob uloženia sedimentov)“;*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že uvedená požiadavka bola premietnutá do podmienok tohto záverečného stanoviska.

- *„zo Správy žiadame vypustiť text v znení „Z vodohospodárskeho pohľadu ide o rekonštrukciu existujúcej MVE Malé Kršteňany na existujúcom rkm“. Tvrdenie nie je pravdivé“.*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že MVE bude vybudovaná na existujúcom rkm, kde sa v súčasnosti nachádza prevádzkovaná existujúca MVE. Z uvedeného dôvodu MŽP SR zastáva názor, že ide o rekonštrukciu, nie o novú MVE na novom rkm.

3. *„Pripomienky k vyhodnoteniu dopadov na stav dotknutých vodných útvarov*

   3.1 *Súhlasíme s konštatovaním na str. 100 Správy, že „Výstavbou (rekonštrukciou) MVE pri Malých Kršteňanoch bude dotknuté územie úseku rieky Nitra od konca prehĺbenia koryta pod výtokom z MVE až po koniec vzdutia. Priamo dotknutým územím v toku budú miesta výstavby objektov hate s budovou MVE a krátkej úpravy koryta nad a pod haťou“. Žiadame doložiť reálne vyhodnotenie dopadov na dotknutý úsek vodného útvaru, a to porovnaním ekologického stavu pred výstavbou (konkrétne hodnoty biologických, fyzikálno-chemických a hydromorfologických prvkov kvality) a po výstavbe“.*

Vyhodnotenie MŽP SR: Podľa vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona, ekologický stav na stupni MVE Malé Kršteňany má hodnotu 3, t. j. priemerný ekologický stav. Na základe stanoviska VÚVH, ktoré je súčasťou správy o hodnotení činnosti je zrejmé, že zhoršenie ekologického stavu sa nepredpokladá.

V priebehu prevádzky MVE sa jej vplyv na zhoršenie ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra ako celku oproti súčasnému stavu nepredpokladá, nakoľko nepôjde o realizáciu novej priečnej bariéry, ale o technické využitie hydroenergetického potenciálu hate, síce postavenej nanovo, ale na rovnakom mieste, ako stál stupeň/hať, ktorý bude najprv odstránený.

Požiadavku na vyhodnotenie dopadov na dotknutý úsek vodného útvaru porovnaním ekologického stavu pred výstavbou (konkrétne hodnoty biologických, fyzikálno-chemických a hydromorfologických prvkov kvality) považuje MŽP SR za nerelevantnú, keďže ide o navrhovanú činnosť zo súkromných a nie z verejných zdrojov.

Tab. č. 1: Prehľad hydromorfologických podmienok spôsobených výstavbou MVE Malé Kršteňany

Hydromorfologické podmienky spôsobené výstavbou MVE Malé Kršteňany		
	Súčasný stav	***Navrhovaný stav***
Výška prepadovej hrany hate	195,65 m n.m.	197,00 m n.m.
Morfológie brehov a dna dotknutého úseku	*Brehy:* Šírka koryta: 15 – 17m Stabilizácia brehov: lomový kameň, kamenné pätky Charakter erózie: nie Pôvodnosť brehu: áno *Dno:* Pôdorys: pásový s pravidelnými okrajom Miera kľukatosti: malá Typ koryta (podľa vedenia): riečna niva Skrátenie koryta: nie Forma dna koryta: lichobežníková Zvyšky kmeňov, koreňov a konárov: nie Migračné bariéry: stupeň MVE Obmedzenie pôsobenia dnových procesov /stabilizácia dna koryta: existujúca pod hradením	*Brehy:* Šírka koryta: 15 – 20m Stabilizácia brehov: lomový kameň, kamenné pätky, železobetónové oporné múry v nevyhnutnej miere Charakter erózie: nie Pôvodnosť brehu: áno, okrem umiestnenia novej hate, strojovne a rybovodu *Dno:* Pôdorys: pásový s pravidelnými okrajom Miera kľukatosti: malá Typ koryta (podľa vetvenia): riečna niva Skrátenie koryta: nie Forma dna koryta: lichobežníková Zvyšky kmeňov, koreňov a konárov: nie Migračné bariéry: stupeň MVE Obmedzenie pôsobenia dnových procesov / stabilizácia dna koryta: existujúca pod hradením
Zmena po odkopaní sedimentov nad hať ou	nie	Obmedzené odkopanie sedimentov len v nevyhnutnej miere v mieste prebudovania novej hať ovej klapky Rozsah odkopania: 0,2 x 15 x 20 m
Priemerná hĺbka a dĺžka odkopania koryta pod hať ou	nie	0,35 x 838 m Ide o odstránenie štrkových nánosov v nevyhnutnej miere, ukladaných počas veľkých vôd, bez zásahu do stabilizačných pätiek, resp. brehov

Výška hladiny nad prehradením	195,65 m n.m. – 198,01 m n.m. (Q_{100r})	197,00 m n.m. – 198,01 m n.m. (Q_{100r})
Výška hladiny pod prehradením	193,63 m n.m. – 198,10 m n.m. (Q_{100r})	193,05 m n.m. – l97,85 m n.m. (Q_{100r})
Prietok nad prehradením	prirodzený prietok rieky bez zmeny	prirodzený prietok rieky bez zmeny
Prietok pod prehradením	prirodzený prietok rieky bez zmeny	prirodzený prietok rieky bez zmeny
Rýchlosť prúdenia nad prehradením	premenlivá na širokom spektre podľa prietokov	premenlivá na širokom spektre podľa prietokov
Rýchlosť prúdenia pod prehradením	premenlivá na širokom spektre podľa prietokov	premenlivá na širokom spektre podľa prietokov
Dĺžka vzdutia hladiny pred prehradením (Q_{90d})	589 m až podľa prietokov	do 1600 m
Dĺžka zníženej hladiny pod prehradením (Q_{90d}))	–	838 m, hĺbka vody sa nemení, len niveleta dna koryta

3.2 „Zásadne odmietame zjavne nepravdivé tvrdenie na str. 102 Správy, že „S postupujúcimi prácami a najmä po ich ukončení tieto dočasné zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra (hydrológie) sa vrátia do pôvodného stavu, resp. sa k nemu čo najviac priblížia a nepovedú k zhoršovaniu jeho ekologického stavu“. Zmeny fyzikálnych vlastností vodného útvaru zostanú trvalými zmenami, ktoré môžu mať dopad na ekologický stav vodného útvaru. Preto je nevyhnuté vykonať reálne posúdenie ich dopadu na ekologický stavu vodného útvaru SKN0003 Nitra“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že horeuvedená citácia je prebratá zo stanoviska VÚVH, str. č. 12, ktoré je súčasťou správy o hodnotení činnosti.

3.3 „Odmietame aj ďalšie nepravdivé tvrdenie: „Ovplyvnenie morfologických podmienok útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra vzhľadom na charakter prác (výstavba objektov MVE, vrátane rybovodu, pri nanovo postavenej priečnej stavbe, ale na rovnakom mieste ako stál pôvodný stupeň hate) sa nepredpokladá.“ Nespôsobuje zvýšenie hate, nevyhnutné brehové úpravy a nevyhnutné odťaženie sedimentov trvalé morfologické zmeny? Žiadame o opravu tvrdenia“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že horeuvedená citácia je prebratá zo stanoviska VÚVH, str. 14, ktoré je súčasťou správy o hodnotení činnosti.

Počas realizácie prác na odstraňovaní pôvodnej MVE, výstavbe novej hate v mieste pôvodného stupňa hate na rieke Nitra, výstavbe odberného objektu z vodostavebného železobetónu, dnového prahu pred vtokom do odberného objektu, stavidlového uzáveru, výpustného objektu, rybovodu a jeho napojení na koryto toku, pri príprave dna a odťažovaní sedimentov nahromadených pod pôvodným stupňom/haťou, pri opevňovaní brehov pod haťou kamennou rovnaninou a dna kamennou nahádzkou, pri oprave vývaru pod haťou, možno predpokladať v dotknutej časti útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra dočasné zmeny jeho fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík ako narušenie dna koryta toku, zakaľovanie dotknutého úseku toku alebo narušenie brehov, ktoré sa môžu lokálne prejaviť narušením bentickej fauny a ichtyofauny, najmä poklesom jej početnosti.

Vplyv na ostatné biologické prvky kvality makrofyty a fytobentos (fytoplanktón pre tento vodný útvar nie je relevantný), k ovplyvneniu ktorých môže dôjsť sekundárne sa nepredpokladá. S postupujúcimi prácami, a najmä po ich ukončení sa tieto dočasné zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra vrátia do pôvodného stavu, resp. sa k nemu čo najviac priblížia a nepovedú k zhoršovaniu jeho ekologického stavu.

3.4 *„Tvrdenie na str. 102 Správy, že „Počas prevádzky MVE sa jej vplyv na zhoršenie ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra ako celku oproti súčasnému stavu nepredpokladá, nakoľko v navrhovanej činnosti nepôjde o realizáciu novej priečnej bariéry, ale o technické využitie hydroenergetického potenciálu hate, síce postavenej nanovo, ale na rovnakom mieste, ako stál stupeň/hať, ktorý bude najprv odstránený“ je zásadnom rozpore s RSV. Skutočnosť, že nová MVE sa stavia na mieste pôvodnej (odstránenej) MVE nie je dôkazom, že nedôjde k zhoršeniu ekologického stavu. Nie je ani argumentom pre neposudzovanie novej stavby podľa článku 4.7 RSV. Tvrdenie je nepodložené, pretože ani v stanovisku VÚVH, ani v Správe nie sú uvedené hodnoty jednotlivých prvkov kvality aktuálneho stavu. Žiadame o opravu tvrdenia“.*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že k navrhovanej činnosti bolo vydané stanovisko VÚVH, ktoré je súčasťou správy o hodnotení činnosti. Na základe predmetného stanoviska VÚVH, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že v rámci navrhovanej činnosti majú byť zbúrané pôvodné objekty elektrárne vrátane stupňa/hate a následne má byť vybudovaná nová elektráreň s novou haťou a rybovodom na rovnakom mieste, navrhovanú činnosť podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode nie je potrebné posúdiť.

3.5 *„Hodnotenie kumulatívnych zmien na str. 102 – 103 Správy žiadame doložiť konkrétnymi hodnotami jednotlivých prvkov kvality v celom vodnom útvare SKN0003 Nitra s vyhodnotením vplyvov a dopadov jednotlivých existujúcich vodných stavieb na ekologický stav vodného útvaru“.*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že vplyv navrhovanej činnosti na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvaru povrchovej vody SKN0003 Nitra je popísaný v kapitole a.1 stanoviska VÚVH, ktoré je súčasťou správy o hodnotení činnosti.

3.6 *„Odmietame tvrdenie na str. 103 Správy, že zmeny hladiny podzemnej vody v útvaroch SK1000400P a SK2001300P sa ani počas výstavby, ani počas prevádzky nepredpokladajú. Je to zjavne nepravdivé tvrdenie. Je logické, že v dôsledku vzdutia hladiny povrchovej vody nad prehradením musí dôjsť k zvýšeniu hladiny podzemnej vody, kým v časti pod prehradením dôjde k poklesom hladiny podzemnej vody v dôsledku prehĺbenia dna koryta vodného toku. Dôkazom, že bude dochádzať k zmenám hladiny podzemnej vody je objekt drenážneho potrubia, ako aj hydrogeologický posudok, ktorý však nie je vyhodnotením hladinových zmien podľa článku 4.7 RSV. Žiadame vyhodnotiť zmeny hladiny podzemnej vody podľa § 16a vodného zákona (článok 4.7 RSV), ale nie podľa národnej metodiky, ale podľa požiadaviek Rámcovej smernice o vode, ktoré sú premietnuté v metodickom usmernení EK č. 36 Výnimky z environmentálnych cieľov podľa 4.7 RSV.*

Záver: Vzhľadom na vyššie uvedené pripomienky, ktoré dokazujú, že vyhodnotenie dopadov „MVE pri Malých Kršteňanoch, Veľké Uherce“ na stav dotknutých vodných útvarov sa zakladá na nepravdivých a nepodložených tvrdeniach, žiadame, aby príslušný orgán nevydal súhlas s jej realizáciou“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že k navrhovanej činnosti bolo vydané stanovisko VÚVH, ktoré je súčasťou správy o hodnotení činnosti. Na základe stanoviska VÚVH, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že v rámci navrhovanej činnosti majú byť zbúrané pôvodné objekty elektrárne vrátane stupňa/hate a následne má byť vybudovaná nová elektráreň s novou haťou a rybovodom na rovnakom mieste, navrhovanú činnosť podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode nie je potrebné posúdiť.

Dotknutá verejnosť ***Združenie domových samospráv*** zaslala stanovisko k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti a dotknutá verejnosť ***Inštitút vodnej politiky*** zaslala pripomienky k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti a k správe o hodnotení činnosti.

MŽP SR listom č. 792/2023-1.7/ed; 24046/2023, zo dňa 03. 04. 2023, podľa § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov oznámilo účastníkom konania, že účastníci konania a zúčastnené osoby majú možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, a to v lehote do 10 pracovných dní odo dňa doručenia upovedomenia. MŽP SR pre oboznámenie sa s podkladmi rozhodnutia určilo, že do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v pracovných dňoch v čase od 9:00 do 15:00.

Možnosť nahliadnutia do spisu žiaden z účastníkov konania nevyužil, avšak dotknutá verejnosť ***Združenie domových samospráv*** zaslala k upovedomeniu k podkladom pred vydaním rozhodnutia stanovisko doručené na MŽP SR 18. 04. 2023, v ktorom uvádza nasledovné, cit.:

„Vo vzťahu k tomu, čo sa má rozhodnutím preukázať žiadame nasledovné:

1. *Žiadame zabezpečiť doplňujúce informácie podľa § 29 ods. 10 zákona EIA.*
2. *Žiadame zabezpečiť konzultácie s verejnosťou podľa § 63 zákona EIA a za týmto účelom zabezpečiť ich obsahové náležitosti podľa § 63 ods.2 zákona EIA.*
3. *Do rozhodnutia uviesť závery konzultácií podľa § 63 ods.3 zákona EIA.*

„Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/. Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný.

Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych

predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce.

V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti".

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že dotknutá verejnosť mala právo nahliadnuť do spisu, vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a spôsobu jeho zistenia, resp. navrhnúť jeho doplnenie v lehote 10 pracovných dní od doručenia upovedomenia. Ďalej MŽP SR uvádza, že doplňujúce informácie doručené navrhovateľom považuje za dostatočné, navrhovanú činnosť dôsledne posúdilo a súčasne konštatuje, že predložená dokumentácia obsahuje dostatočne vyhodnotené vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia a s ohľadom na ich význam, vlastnosti a očakávaný rozsah ich MŽP SR za dôsledného dodržiavania navrhnutých opatrení považuje za environmentálne prijateľné.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

RNDr. Andrea Vaľková

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania

Ing. Katarína Jankovičová
generálna riaditeľka sekcie

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 22. 07. 2025

IX. INFORMÁCIA PRE POVOĽUJÚCI ORGÁN O DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 8, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku.

Dotknutou verejnosťou je v procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava a Inštitút vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava.

X. POUČENIE O ODVOLANÍ

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 ods. 1 zákona rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto záverečnému stanovisku možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásty deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 6 zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Rozdeľovník

Doručuje sa *(elektronicky):*

1. Obec Veľké Uherce, č. 360, 958 41 Veľké Uherce
2. Obec Malé Uherce, Uherecká 110/96, 958 03 Malé Uherce
3. Obec Malé Kršteňany, Malé Kršteňany 105, 958 03 Malé Kršteňany
4. ZS DIRECT s. r. o., Čoltovo 118, 049 12 Gemerská Hôrka
5. Inštitút vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava
6. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava
7. Obec Veľké Uherce, stavebný úrad, č. 360, 958 41 Veľké Uherce
8. Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
9. Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
10. Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
11. Okresný úrad Partizánske, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. SNP 151/6, 958 01 Partizánske
12. Okresný úrad Partizánske, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. SNP 151/6, 958 01 Partizánske
13. Okresný úrad Partizánske, odbor krízového riadenia, Nám. SNP 151/6, 958 01 Partizánske
14. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza so sídlom v Bojniciach, Nemocničná 8, 972 01 Bojnice
15. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Partizánskom, Nitrianska cesta 1483/8, 958 01 Partizánske
16. Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Odštepný závod Piešťany, Nábrežie I. Krasku 3/834, 921 80 Piešťany
17. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
18. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, TU
19. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU